

สรุปผลการจัดสัมมนาสังเวยจร

ของ

**คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร**

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗

ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗

**กลุ่มงานคณะกรรมการ
การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**

คำนำ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘๙ ได้บัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการการสาธารณสุข และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการการสาธารณสุข เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้ว รายงานต่อสภา ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการการสาธารณสุขธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้น โดยมีอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๘๐ (๑๔) กล่าวคือมีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมบำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งศึกษาปัญหาการใช้ การป้องกัน การแก้ไข และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ตลอดระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมาพบว่ามีความเกี่ยวข้องกับด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นมากมาย อาทิ เช่น ปัญหาการทำลายและความเสื่อมโทรมลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น และพบว่าการป้องกันปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นมาตรการที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทุกส่วนในสังคมทั้งภาครัฐ เอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมกันในการปกป้อง ป้องกันมิให้เกิดปัญหาผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอนาคต คณะกรรมการจึงพิจารณาเห็นว่าการอนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงได้มีมติให้จัดสัมมนาเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดตราดขึ้น นอกจากนี้คณะกรรมการก็ได้จัดสัมมนาเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น” ด้วย ทั้งนี้เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ แนวความคิด สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสัมมนา มาประมวล เพื่อเสนอต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยให้ยั่งยืนต่อไป

หนังสือสรุปผลการจัดสัมมนาสัญจรเล่มนี้ คณะกรรมการการสาธารณสุขธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำขึ้น โดยได้รวบรวมข้อมูลและรายละเอียดที่เกิดขึ้นจากการจัดสัมมนาของคณะกรรมการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ ซึ่งจัดขึ้นทั้งหมดรวม ๔ ครั้ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่จะได้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการแก้ไขปัญหา และอ้างอิงตลอดจนประกอบการศึกษาต่อไป

คณะกรรมการ
การสาธารณสุขธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

หน้า

- คำนำ
- การจัดสัมมนาสัญจรเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์” ๑
- การจัดสัมมนาสัญจรเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา” ๑๙
- การจัดสัมมนาสัญจรเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด” ๕๐
- การจัดสัมมนาเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น” ๖๘

(๑)

รายชื่อคณะกรรมการ
การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร

นายชัย ชิดชอบ
ประธานคณะกรรมการ

นายอรสมันต์ พงศ์เรืองรอง
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง

นายบุญส่ง ไข่เกษ
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง

นายสมศักดิ์ คุณเงิน
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สาม

นายนพดล อินนา
รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สี่

นายเอกนัช อินทร์รอด
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายสุชุม เลาวัญศิริ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

(๒)

นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายอทธิ ศิริลัทธยากร
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายพีระเพชร ศิริกุล
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายศิริ หวังบุญเกิด
โฆษกคณะกรรมการ

นายจตุทธี ลักษณวิศิษฏ์
โฆษกคณะกรรมการ

นายสุรกรณ์ อัดถาวงศ์
โฆษกคณะกรรมการ

นายสวัสดิ์ หอรุ่งเรือง**
เลขานุการคณะกรรมการ

นายอทธิพล คุณปลื้ม*
เลขานุการคณะกรรมการ

นายสินิตย์ เลิศไกร
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง

นายนิทัศน์ ศรีนนท์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
คนที่สอง

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน**
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
คนที่สาม

นายจินดา วงศ์สวัสดิ์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
คนที่สาม

หมายเหตุ : * ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
** สภาผู้แทนราษฎรตั้งแทนผู้ที่ลาออก
นายสวัสดิ์ หอรุ่งเรือง แทน นายอทธิพล คุณปลื้ม
นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน แทน นายจินดา วงศ์สวัสดิ์

ที่ปรึกษาผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำ
คณะกรรมการการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑	นางวิจนา สุทัศน์ ฦ อยุธยา	ที่ปรึกษาฯ
๒	นายชัยศิลป์ แด่มศิริชัย	ที่ปรึกษาฯ
๓	นายยรรยง คุเกษมกิจ	ที่ปรึกษาฯ
๔	นายประพันธ์ กรอบทอง	ที่ปรึกษาฯ
๕	นายกริชพล ลีลาชัย	ที่ปรึกษาฯ
๖	นายวินัย ทิตนนท์	ที่ปรึกษาฯ
๗	เรือตรีหญิง สุรี บุรณธนิต	ที่ปรึกษาฯ
๘	นางสาวเพ็ญศรี พัทธิวิวัฒน์ศิริ	ที่ปรึกษาฯ
๙	นายเอกศักดิ์ สังขบุญย์	ที่ปรึกษาฯ
๑๐	นางจินตนา จตุทิพย์สมพล	ที่ปรึกษาฯ
๑๑	นางฐิติรัตน์ ศรีสมโพธิ	ที่ปรึกษาฯ
๑๒	ศาสตราจารย์ วนิดา จิตต์หมั่น	ที่ปรึกษาฯ
๑๓	นายสมดี เจริญกุล	ที่ปรึกษาฯ
๑๔	นายพรชัย บุษยาสกุล	ที่ปรึกษาฯ
๑๕	นายแพทย์วีระ บุรณะกิจเจริญ	ที่ปรึกษาฯ
๑๖	นายวีระ เรืองสุขศรีวงศ์	ที่ปรึกษาฯ
๑๗	พลอากาศตรี ถาวร เจนช่วง	ที่ปรึกษาฯ
๑๘	นายกลยุท ใกรณรงค์	ที่ปรึกษาฯ
๑๙	นายณัฐวุฒิ อยู่สมบูรณ์	ที่ปรึกษาฯ
๒๐	นายวินัย จินตนาวัน	ที่ปรึกษาฯ
๒๑	นายอิทธิชัย จิตลดาพร	ที่ปรึกษาฯ
๒๒	นายเจษฎา เลาว์ณย์ศิริ	ที่ปรึกษาฯ
๒๓	นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์	ที่ปรึกษาฯ
๒๔	ศศ.วุฒิศักดิ์ ลากเจริญทรัพย์	ที่ปรึกษาฯ
๒๕	นายเสนอ พิศพาร	ที่ปรึกษาฯ
๒๖	นายสวัสดิ์ โสภะ	ผู้ชำนาญการฯ
๒๗	นายจักรพงษ์ ศุภรณเศรษฐ์	ผู้ชำนาญการฯ
๒๘	นายมนัส บุนนัจฉา	เลขานุการฯ

รายชื่อเจ้าหน้าที่กลุ่มงานคณะกรรมการ
การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑	นางพรณิภา เสริมศรี	ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓
๒	นางพรพิศ เพชรเจริญ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓	นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช	นิติกร ๗
๔	นายกฤษณะ จ้างสินธุ์	นิติกร ๖
๕	นางกมลภู พรหมเทพ	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๕
๖	นางสาวพิมพ์อาภา พันธุ์ลี	วิทยากร ๔
๗	นางสาวน้ำฝน ศรีบาง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑
๘	นางนพวรรณ กองสุข	คณะทำงานประจำคณะกรรมการ
๙	นางสาวพรรณศิริ ศิริพันธ์	คณะทำงานประจำคณะกรรมการ

โครงการสัมมนาสัญจร

เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์

วันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗

ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านนาบอน ตำบลนาบอน อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

๑. หลักการและเหตุผล

จากการที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้รัฐต้องมีหน้าที่ในการสร้างเสริมและสนับสนุนในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมดุล รวมทั้งกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยกำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคล ประชาชนและชุมชนในการพิทักษ์รักษาและมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

โดยที่สภาพปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับทางด้านมลพิษทางน้ำ ทางอากาศ มลพิษทางเสียง ทางกลิ่นและของเสีย รวมทั้งปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลงซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงของปัญหามากขึ้น ปัจจัยสาเหตุของปัญหาเกิดเนื่องมาจากปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศ สภาพการบังคับใช้กฎหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มงวดและรัดกุม ส่วนหนึ่งมาจากข้อกฎหมายที่ยังไม่ชัดเจนครอบคลุม ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน รวมทั้งกระบวนการของภาคประชาชนและชุมชนในปัจจุบันยังไม่เข้มแข็งในการที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและสมดุล

แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการกำหนดแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙ การออกกฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๓๕ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อสิบกว่าปีที่ผ่านมา รวมทั้งมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นมากขึ้นก็ตาม และล่าสุดได้มีการปฏิรูประบบราชการ ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม โดยรวบรวมหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับทางด้านสิ่งแวดล้อมมาไว้ในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ระบบและแบบแผนของรัฐ การแก้ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมอย่างได้ผลจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องเป็นไปอย่างบูรณาการ กลไกทางด้านภาครัฐและภาคประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในแต่ละท้องถิ่นจะต้องขับเคลื่อนสอดคล้องประสานกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างของรัฐดังกล่าวไปพร้อม ๆ กัน

คณะกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา และเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการจึงได้จัดการสัมมนาสัญจร เรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อเป็นการรับฟังปัญหา ทางด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตลอดจนการหาแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการรับฟังปัญหาในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์

๒. เพื่อหาแนวทาง กลไกและมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและสมดุล

๓. เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญต่อกลไก มาตรการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม

๔. เพื่อเป็นการติดตามประเมินผลหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติหน้าที่ในการอนุรักษ์และพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางรัฐธรรมนูญและกฎหมายทางด้านสิ่งแวดล้อม

๕. เพื่อนำสรุปผลที่ได้จากการสัมมนาไปจัดทำเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเสนอไปยังรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. เป้าหมาย

๑. มีการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังปัญหาและหาแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์

๒. ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถาบันทางการศึกษา รวมทั้งผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดีในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. กิจกรรมในการจัดสัมมนา

๑. การอภิปรายและตอบข้อซักถามจากผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๒. แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อหาแนวทางกลไกและมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. จัดทำเอกสารประกอบการสัมมนาเผยแพร่องค์ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา

๔. จัดทำสรุปผลที่ได้จากการสัมมนาไปประมวลเป็นเอกสารเผยแพร่

๕. ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถาบันการศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนประมาณ ๗๐๐ คน

๖. งบประมาณ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๗. วัน เวลา และสถานที่จัดสัมมนา

วันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ หอประชุม โรงเรียนบ้านนาบอน ตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการสัมมนา

คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถาบันการศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับทราบปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง

๒. ผลการสัมมนาที่ได้จะนำมาสรุป จัดทำเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเสนอไปยังรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

กำหนดการสัมมนาสัญจร

เรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์”

วันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านนาบอน ตำบลนาบอน อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

-
- เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๓๐ นาฬิกา - ลงทะเบียน
- เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๘.๐๐ นาฬิกา - พิธีเปิดการสัมมนา
- นายพีระเพชร ศิริกุล ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
  - การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวรายงาน
  - นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการ
  - การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวเปิดการสัมมนา
- เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๑.๐๐ นาฬิกา - อภิปรายและตอบข้อซักถาม “การบริหารจัดการ
- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์”
- ในหัวข้อ อำนาจ หน้าที่และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย
- รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ (นายเดชา ดันตยวงศ์)
  - รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม (นายมนูกิจ พัวไพบูลย์)
  - รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
  - (นายวิจิต พัฒนโกศัย)
  - รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นายบัณฑิต สุภักวินิช)
  - ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมโรงงาน
  - (นายโกศล ใจรังสี)
  - ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๖ (นายกมล เปี่ยมไพศาล)
  - ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจและบังคับการ กรมควบคุมมลพิษ
  - (นางจันทนา ภาคย์ทองสุข)
- เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา - ตอบข้อซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- ปิดการสัมมนา โดยนายพีระเพชร ศิริกุล ที่ปรึกษา
  - คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - รับประทานอาหารกลางวัน

หมายเหตุ : รับประทานอาหารว่าง – เครื่องดื่มในระหว่างการสัมมนา

คำกล่าวรายงาน
ในพิธีเปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์
ของ นายพีระเพชร สิริกุล ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
วันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗
ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านนาบอน ตำบลนาบอน อำเภอดำม่วง
จังหวัดกาฬสินธุ์

เรียน ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

กระผมในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาฬสินธุ์ และที่ปรึกษาคณะกรรมการ รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ท่านประธานคณะกรรมการการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร ได้สละเวลาอันมีค่าและให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาสัญจร เรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์" ในวันที่

การสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์" มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการรับฟังปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อหาแนวทาง กลไก และมาตรการ ที่เหมาะสมในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและสมดุล รวมทั้งเพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญต่อกฎและมาตรการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ตลอดจนเพื่อเป็นการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์และพิทักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันและ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับพี่น้องประชาชนในท้องถิ่น ของตน ตลอดจนเป็นการสร้างสมดุลธรรมชาติและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนตลอดไป

การจัดสัมมนาในครั้งนี้ ได้รับเกียรติจากท่านวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้บริหารของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องมาร่วมอภิปรายและให้ความรู้ รวมทั้งตอบข้อซักถามแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา อันได้แก่ ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ท่านรองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ท่านรองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ท่านรองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ท่านผู้อำนวยการ สำนักงานชลประทานที่ ๖ ผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณ การจัดสัมมนาจากคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์สถานที่จากท่านผู้บริหารโรงเรียนบ้านนาบอน รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากท่านอาจารย์และบุคลากรของทางโรงเรียนเป็นอย่างดี ในส่วนของเอกสาร ประกอบการสัมมนานั้น ก็ได้รับการอนุเคราะห์จากท่านอธิบดีกรมส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

และท่านประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดให้ทั้งสิ้น ๗๐๐ ชุด ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย คณาจารย์ ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งราษฎรและผู้สนใจ ในพื้นที่อำเภอคำม่วงและบริเวณใกล้เคียง จำนวนทั้งสิ้นราว ๗๐๐ คน

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอกราบเรียนเชิญท่านชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวเปิดพิธีการสัมมนา พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์แก่การสัมมนาครั้งนี้ต่อไป

คำกล่าวเปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์
ของประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร
วันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗
ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านนาบอน ตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง
จังหวัดกาฬสินธุ์

ท่านรองประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ท่านกรรมการ
ท่านที่ปรึกษา ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ท่านรองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
และพันธุ์พืช ท่านรองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ท่านรองผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ
ท่านผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ 6 ท่านผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ ท่านคณาจารย์
ท่านผู้นำท้องถิ่น และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมมีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาเปิดการสัมมนา เรื่อง “การบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์” ในวันนี้

การสัมมนาสัญจรครั้งนี้ ถือได้ว่าเป็นครั้งแรกและเป็นจังหวัดแรก ที่คณะกรรมการ
การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ จากวัตถุประสงค์
ของการจัดสัมมนาที่ต้องการรับฟังปัญหาในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อหาแนวทาง กลไกและมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไข รวมทั้ง
เพื่อเป็นการกระตุ้นและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในการอนุรักษ์และพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามแนวทาง
ของรัฐธรรมณูญและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นว่าวัตถุประสงค์ในการจัดสัมมนาครั้งนี้มีประโยชน์
อย่างมาก ผมจึงขอชื่นชมและขอสนับสนุนอย่างเต็มที่

ในปัจจุบันสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง
คือ การเพิ่มขึ้นของประชากรมนุษย์ ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาการขยายตัวของเมืองและจะทำให้มีการใช้
ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น มีการปล่อยของเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ
อีกหลายด้านที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้าน
กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศ สภาพการบังคับใช้กฎหมายทางด้าน
สิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มงวดและรัดกุม รวมทั้งปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการ
ของภาคประชาชนและชุมชนในปัจจุบันยังไม่เข้มแข็งพอที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษา
และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและสมดุล ดังนั้นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น จะต้องแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างบูรณาการ โดยใช้กลไกทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในแต่ละท้องถิ่น มาผสมผสานกันและขับเคลื่อนให้สอดคล้องประสานกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตด้วย

ผมหวังว่า การสัมมนาครั้งนี้จะอำนวยประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมสัมมนา รวมทั้งผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะได้มีโอกาสรับทราบปัญหาในด้านต่างๆ ของทุกฝ่าย อันจะนำมาซึ่งการร่วมมือร่วมใจกัน ในการหาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมทั้งด้านอื่นๆ ต่อไป

สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องกับการจัดสัมมนาในครั้งนี้ ขอขอบคุณท่าน วิทยากร ท่านผู้บริหารโรงเรียนบ้านนาบอน คณาจารย์ นักวิชาการและกรมส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ให้ความอนุเคราะห์เอกสารประกอบการจัดสัมมนา รวมทั้งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์" ขอให้การสัมมนาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และบรรลุผลสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ขออวยพรให้ทุกท่านที่มาสัมมนา ณ ที่แห่งนี้ ประสบแต่ความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน

ขอขอบคุณ

สรุปผลการสัมมนาสัญจร

เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์
จัดโดย คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

วันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

การจัดสัมมนาในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๗๐๐ คน ประกอบด้วย ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถานศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการอภิปราย และตอบข้อซักถาม จำนวน ๗ ท่าน คือ

- รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ (นายเตชา ดันติยวงศ์)
- รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม (นายมนูกิจ พัวไพบูลย์)
- รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (นายวิชิต พัฒนโกศัย)
- รองผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ (นายบัณฑิต ชุภักดิ์)
- ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมโรงงาน (นายโกศล ใจรังสี)
- ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๖ (นายกมล เปี่ยมไพศาล)
- ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจและบังคับการ กรมควบคุมมลพิษ (นางจันทนา ภาคย์ทองสุข)

การประชุมสัมมนาในลักษณะดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพราะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาและสร้างความกระจ่างในเรื่องต่าง ๆ ให้ราษฎรในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์ด้วย ทั้งนี้ เพราะได้เปิดโอกาสให้ราษฎรได้แสดงความคิดเห็นเสนอปัญหาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งพอสรุปสภาพปัญหาใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

๑. ปัญหาเกี่ยวกับถนนลาดยางในพื้นที่บางช่วงยังไม่ดำเนินการ โดยเฉพาะในพื้นที่หมู่ที่ ๘ ทำให้ราษฎรที่ต้องใช้เส้นทางในการสัญจรไปมาได้รับความเดือดร้อน อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว นอกจากนี้หากพื้นที่ที่จะสร้างถนนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จะมีแนวทางและวิธีการดำเนินการอย่างไร

รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (นายวิชิต พัฒนโกศัย) ชี้แจงว่าในประเด็นการสร้างถนนในพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ นั้น ท้องถิ่นใดจะดำเนินการก็ให้เสนอเรื่องขออนุญาตไปทางกรม เมื่อกรมได้รับเรื่องแล้วก็จะพิจารณาเป็นกรณี ๆ หากเห็นว่าถ้าอนุญาตให้ก่อสร้างถนนในเขตป่าสงวนแห่งชาติแล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อราษฎรในด้านการเกษตรกรรมส่วนใหญ่ก็จะพิจารณาอนุญาตให้ก่อสร้างได้

๒. ปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยในพื้นที่จะมีวิธีการและแนวทางในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพอย่างไร

รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม (นายมนูกิจ พัวไพบูลย์) ชี้แจงว่าปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาในแทบทุกพื้นที่ แนวทางการแก้ไขนั้น จะต้องดำเนินการทำให้ขยะมีปริมาณลดน้อยลงและจะต้องรู้จักการคัดแยกขยะประเภทต่าง ๆ ด้วย โดยนำขยะที่คัดแยกแล้วบางชนิดกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจและบังคับการ กรมควบคุมมลพิษ (นางจันทนา ภาคย์ทองสุข) ชี้แจงว่าการดำเนินการแก้ไขปัญหานั้น ลำดับแรกจะต้องรู้จักคัดแยกประเภทของขยะก่อน เพราะขยะบางชนิดเมื่อคัดแยกแล้วก็สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ ส่วนชนิดที่ไม่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้อีกก็นำส่งให้โรงงานดำเนินการกำจัดซึ่งในจังหวัดกาฬสินธุ์ก็มีโรงงานกำจัดขยะอยู่ด้วย นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องเร่งสร้างจิตสำนึกให้กับราษฎรในพื้นที่ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการด้านขยะและจะต้องรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๓. ปัญหาเรื่องแหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค จะมีแนวทางและวิธีปฏิบัติในการขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาเร่งดำเนินการได้อย่างไร

ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๖ (นายกมล เปี่ยมไพศาล) ชี้แจงว่า ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องแหล่งน้ำนั้นมีขั้นตอนในการดำเนินการค่อนข้างมาก แต่ในปัจจุบันแหล่งน้ำต่าง ๆ เช่น ห้วย หนอง คลอง บึง ก็โอนไปให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบและพัฒนาเป็นจำนวนมากแล้ว ส่วนการขอแหล่งน้ำประเภทที่มีขนาดใหญ่ เช่น ฝายหรืออ่างเก็บน้ำนั้นจะต้องดำเนินการผ่านแผนพัฒนาตำบลและจังหวัด โดยอาจจะเสนอผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ และเมื่อไปถึงจังหวัดแล้วก็จะนำมาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง และเนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการลุ่มน้ำต่าง ๆ ขึ้น ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาลุ่มน้ำนี้ นั้น อยากให้มีการตั้งตัวแทนของตำบลไปชี้แจงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย

๔. ปัญหาเรื่องขั้นตอนและวิธีการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในปัจจุบัน

รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นายบัณฑิต สุภักควณิช) ชี้แจงว่า เรื่องการจัดสรรงบประมาณนั้นในปัจจุบันจะพิจารณาถึงความต้องการของท้องถิ่นต่าง ๆ และเฉลี่ยให้เท่าเทียมกัน แต่ทั้งนี้ในบางแห่งอาจได้มากกว่า เช่น ในพื้นที่ชายแดนหรือพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ได้จัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน โดยมีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่กำหนดยุทธศาสตร์ให้รัฐบาลมาพิจารณาแล้วจัดสรรงบประมาณให้โดยคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาของประเทศเป็นหลัก

๕. ปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์ไข้หวัดนก ทำให้ผู้ที่ซื้อไก่มาเลี้ยงแล้วไม่สามารถขายไก่หรือไข่ได้ ต้องขาดทุนเป็นจำนวนมากจะขอรับการช่วยเหลือได้อย่างไร

รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ (นายเดชา ตันติยวรรค์) ได้ชี้แจงว่าเรื่องเกี่ยวกับไข้หวัดนกนั้น ได้ออกไปตรวจสภาพข้อเท็จจริงในตลาดสดของเทศบาลเมือง โดยไปกับสาธารณสุขจังหวัดด้วย พบว่าไก่ส่วนใหญ่ไม่มีรอยชำ แต่ปรากฏว่าทั้งไก่และไข่ก็ขายไม่ได้ การป้องกันโรคติดโรคดังกล่าวก็คือควรบริโภคเนื้อไก่และไข่ที่สุก โดยใช้อุณหภูมิในการประกอบอาหารไม่ต่ำกว่า ๗๐ องศาเซลเซียส

และนานไม่น้อยกว่า ๕ นาที ก็สามารถป้องกันได้ ในประเด็นผู้เลี้ยงไก่ต้องประสบปัญหาการขาดทุนนั้น ขอให้ติดต่อกับปศุสัตว์จังหวัด เพื่อปรึกษาและขอคำแนะนำ ซึ่งเท่าที่ทราบข้อมูลในขณะนี้ รัฐบาลอาจจะช่วยเหลือโดยการปลดดอกเบี้ยให้แก่ผู้ที่เป็นผู้ไปกู้เงินมาเลี้ยงไก่เป็นเวลา ๖ เดือน ฯลฯ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ (นายพีระเพชร ศิริกุล) ได้กล่าวสรุปว่าการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ นั้น จะประสบความสำเร็จจะต้องมีการประสานงานกันทั้ง ๔ ฝ่าย ได้แก่ หมู่บ้านต่าง ๆ ต้องมีการประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเสนอเรื่องไปยังสมาชิกสภาจังหวัด จากนั้นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็จะคอยช่วยติดตามและประสานงานในเรื่องต่าง ๆ ให้ต่อไป ซึ่งในโอกาสต่อไปจะให้ผู้ช่วย ส.ส. คือ นายอนันต์ และนายประเสริฐ ไปประสานงานกับราษฎรทุกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อรับทราบและนำปัญหาต่าง ๆ มาพิจารณาหาแนวทางแก้ไขให้ทุกพื้นที่ต่อไป

คำกล่าวปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์
ของ นายพีระเพชร ศิริกุล ที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ
วันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗
ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านนาบอน ตำบลนาบอน อำเภอดงคำมวง จังหวัดกาฬสินธุ์

ท่านผู้มีเกียรติและผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน

การสัมมนาครั้งนี้ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว คณะกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่านจะได้รับความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์ ตลอดจนได้รับความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมชลประทาน กรมควบคุมมลพิษ สำนักงบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานของทางจังหวัดมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในภาพรวมต่อไป

ในส่วนของรายละเอียดที่ท่านวิทยากรได้อภิปรายรวมทั้งข้อคิดเห็นที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เสนอในวันนั้นนั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง คณะกรรมการและตัวของกระผมซึ่งได้รับเกียรติให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการด้วย จะได้นำไปประมวลร่วมกับข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจรในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งจะจัดขึ้นในเวลาอันใกล้แล้วนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาลเพื่อพิจารณาดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ สังคม และพี่น้องประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ให้เร็วที่สุด

สุดท้ายนี้ กระผมขอให้ทุกท่านจงประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบและที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งนำสิ่งที่ได้รับจากการสัมมนาครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ตลอดจนอยากให้ผู้นำท้องถิ่นและพี่น้องประชาชนที่มาร่วมสัมมนาร่วมมือร่วมแรง และร่วมใจกันกับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค เรื่องป่าไม้ หรือเรื่องที่ดินเพื่ออยู่อาศัยหรือเพื่อทำกินก็ตามให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ตลอดไป ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมสัมมนา ณ ที่นี้มีความสุข ความเจริญ ก้าวหน้าในหน้าที่ราชการและกิจการส่วนตัว ประสงค์สิ่งใดในทางที่ชอบที่ควรแล้ว ขอให้สัมฤทธิ์ผลสมความปรารถนาทุกประการ กระผมขอปิดการสัมมนาเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดกาฬสินธุ์”

ขอขอบคุณ

ประมวลภาพการจัดสัมมนาสัญจร

เรื่อง

“การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในจังหวัดกาฬสินธุ์”

วันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านนาบอน ตำบลนาบอน
อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

นายชัย ชิดชอบ

ประธานคณะกรรมการการทหารพยาบาลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร (ประธานในพิธี) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย

ผู้เข้าร่วมสัมมนาพร้อมพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการการทํารักษากรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวรายงาน
วัตถุประสงค์และรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสัมมนาสัญจรต่อประธานในพิธี

นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการทํารักษากรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(ประธานในพิธี) กล่าวเปิดการสัมมนาสัญจร

วิทยากรซึ่งเป็นผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังอภิปราย และตอบข้อซักถามของผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจร

ผู้เข้าร่วมสัมมนากำลังซักถามประเด็นที่มีข้อสงสัยกับวิทยากรที่มาอภิปราย

ผู้เข้าร่วมสัมมนากำลังชกถามประเด็นที่มีข้อสงสัยกับวิทยากรที่มาอภิปราย

ผู้เข้าร่วมสัมมนาให้ความสนใจรายละเอียดซึ่งวิทยากรกำลังอภิปราย
และตอบประเด็นข้อซักถาม

ผู้เข้าร่วมสัมมนาให้ความสนใจรายละเอียดซึ่งวิทยากรกำลังอภิปราย
และตอบประเด็นข้อซักถาม

นายพีระเพชร ศิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กล่าวปิดการสัมมนาสัญจร

โครงการสัมมนาสัญจร

เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา

วันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมโรงเรียนนครบุรี อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

-----

๑. หลักการและเหตุผล

จากการที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้รัฐต้องมีหน้าที่ในการสร้างเสริมและสนับสนุนในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสมดุล รวมทั้งกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยกำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคล ประชาชนและชุมชนในการพิทักษ์รักษาและมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม

โดยที่สภาพปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับทางด้านมลพิษทางน้ำ ทางอากาศ มลพิษทางเสียง ทางกลิ่นและของเสีย รวมทั้งปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลงซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงของปัญหามากขึ้น ปัจจัยสาเหตุของปัญหาเกิดเนื่องมาจากปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศ สภาพการบังคับใช้กฎหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มงวดและรัดกุม ส่วนหนึ่งมาจากข้อกฎหมายที่ยังไม่ชัดเจนครอบคลุม ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน รวมทั้งกระบวนการของภาคประชาชนและชุมชนในปัจจุบันยังไม่เข้มแข็งในการที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและสมดุล

แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการกำหนดแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๔๗ การออกกฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๓๕ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อสิบกว่าปีที่ผ่านมา รวมทั้งมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นมากขึ้นก็ตาม และล่าสุดได้มีการปฏิรูประบบราชการ ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม โดยรวบรวมหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับทางด้านสิ่งแวดล้อมมาไว้ในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ระบบและแบบแผนของรัฐ การแก้ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมอย่างได้ผลจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นไปอย่างบูรณาการ กลไกทางด้านภาครัฐและภาคประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในแต่ละท้องถิ่นจะต้องขับเคลื่อนสอดคล้องประสานกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างของรัฐดังกล่าวไปพร้อม ๆ กัน

คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา และเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการจึงได้จัดการสัมมนาสัญจร เรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา” เพื่อเป็นการรับฟังปัญหา ทางด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตลอดจนการหาแนวทางที่เหมาะสม ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการรับฟังปัญหาในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัด นครราชสีมา

๒. เพื่อหาแนวทาง กลไกและมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและสมดุล

๓. เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญต่อกฎ มาตรการกระตุ้นการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม

๔. เพื่อเป็นการติดตามประเมินผลหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติ หน้าที่ในการอนุรักษ์และพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ทางด้านสิ่งแวดล้อม

๕. เพื่อนำสรุปผลที่ได้จากการสัมมนาไปจัดทำเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เสนอไปยังรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. เป้าหมาย

๑. มีการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังปัญหาและหาแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา

๒. ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถาบันทางการศึกษา รวมทั้งผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดีในการ อนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. กิจกรรมในการจัดสัมมนา

๑. การอภิปรายและตอบข้อซักถามจากผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๒. แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อหาแนวทาง กลไกและมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. จัดทำเอกสารประกอบการสัมมนาเผยแพร่องค์ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา

๔. จัดทำสรุปผลที่ได้จากการสัมมนาไปประมวลเป็นเอกสารเผยแพร่

๕. ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถาบันการศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนประมาณ ๕๐๐ คน

๖. งบประมาณ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๗. วัน เวลา และสถานที่จัดสัมมนา

วันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๗ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา ณ หอประชุม โรงเรียนนครบุรี อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดนครราชสีมา

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการสัมมนา

คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถาบันการศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ได้รับทราบปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง

๒. ผลการสัมมนาที่ได้จะนำมาสรุป จัดทำเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเสนอไปยังรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

กำหนดการสัมมนาสัญจร

เรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา”

ในวันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมโรงเรียนนครบุรี อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

-
- เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๓๐ นาฬิกา - ลงทะเบียน
- เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ นาฬิกา - พิธีเปิดการสัมมนา
- นายสุภรณ์ อัตถาวงศ์ โฆษกคณะกรรมการ
การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวรายงาน
  - นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการ
การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวเปิดการสัมมนา
- เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๑.๐๐ นาฬิกา - อภิปรายและตอบข้อซักถาม “การบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา”
ในหัวข้อ อำนาจ หน้าที่และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย
- รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา (นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต)
  - อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี (นายสมศักดิ์ โพธิ์สัตย์)
  - รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (นายวิรัตน์ ขาวอุปถัมภ์)
  - รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
(นายวิชิต พัฒนโกศัย)
  - รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม (นายมนูกิจ พัวไพบุลย์).
  - ผู้อำนวยการส่วนวิศวกรรม สำนักชลประทานที่ ๘ (นายศุภชัย รุ่งศรี)
  - ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ
(นายวิจารณ์ สีมาฉายา)
- เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา -
- ปิดการสัมมนา โดยนายสุภรณ์ อัตถาวงศ์
โฆษกคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - รับประทานอาหารกลางวัน
-

หมายเหตุ : รับประทานอาหารว่าง - เครื่องดื่มในระหว่างการสัมมนา

คำกล่าวรายงาน
ในพิธีเปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา
ของ นายสุภรณ์ อัตถาวงศ์ โฆษกคณะกรรมการ
วันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๗
ณ หอประชุมโรงเรียนนครบุรี อำเภอครบุรี
จังหวัดนครราชสีมา

เรียน ประธานคณะกรรมการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

กระผมในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา และโฆษกคณะกรรมการ
รัฐสภาซึ่งในความกรุณาที่ท่านประธานคณะกรรมการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร ได้สละเวลาอันมีค่าและให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา" ในวันที่

การสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา"
มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการรับฟังปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อหาแนวทาง กลไก และมาตรการ ที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและสมดุล รวมทั้งเพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเห็น
ความสำคัญต่อกลไกและมาตรการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ตลอดจนเพื่อเป็นการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์และพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการ
เพิ่มพูนคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับพี่น้องประชาชนในท้องถิ่นของตน ตลอดจนเป็นการสร้างสมดุลย์ธรรมชาติ
และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนตลอดไป

การจัดสัมมนาสัญจรของคณะกรรมการในครั้งนี้นี้จัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๒ โดยครั้งแรกได้จัดขึ้น
ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗ ที่ผ่านมา และในวันนี้ได้รับเกียรติจากท่านวิทยากร
ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมอภิปรายและให้ความรู้ รวมทั้งตอบข้อซักถาม
แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา อันได้แก่ ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ท่านอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ท่านรองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ ท่านรองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช
ท่านรองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ผู้อำนวยการส่วนวิศวกรรม สำนักชลประทานที่ ๘
และท่านผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณ
การจัดสัมมนาจากคณะกรรมการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานเลขาธิการ

สภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์สถานที่จากท่านผู้บริหารโรงเรียนนครบุรี รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากท่านอาจารย์และบุคลากรของทางโรงเรียนเป็นอย่างดี ในส่วนของเอกสารประกอบการสัมมนานั้น ก็ได้รับการอนุเคราะห์จากท่านประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดให้ทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ชุด ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย คณาจารย์ ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งราษฎร และผู้ที่สนใจในพื้นที่อำเภอครบุรี และบริเวณใกล้เคียง จำนวนทั้งสิ้น รวบรวม ๗๐๐ คน

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอกราบเรียนเชิญท่านชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวเปิดพิธีการสัมมนา พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์แก่การสัมมนาครั้งนี้ต่อไป

คำกล่าวเปิดการสัมมนาสัญจร

เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา
ของ ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาผู้แทนราษฎร

วันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมโรงเรียนนครบุรี อำเภอครบุรี

จังหวัดนครราชสีมา

ท่านโฆษกคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ท่านกรรมาธิการ
ท่านที่ปรึกษา ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ท่านอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ท่านรองกรมทรัพยากรน้ำ ท่านรองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
ท่านรองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ท่านผู้อำนวยการส่วนวิศวกรรม สำนักชลประทานที่ ๘
ท่านผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ ท่านคณาจารย์ ท่านผู้นำท้องถิ่น
และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมมีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาเปิดการสัมมนาสัญจร เรื่อง "การบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา" ในวันนี้

การสัมมนาสัญจรครั้งนี้ คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดขึ้นเป็นครั้งที่
สองในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยครั้งแรกได้จัดขึ้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม
๒๕๔๗ ที่ผ่านมา วัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนาต้องการที่จะรับฟังปัญหาในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อหาแนวทาง กลไกและมาตรการที่
เหมาะสมในการแก้ไข รวมทั้งเพื่อเป็นการกระตุ้นและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาค
รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุรักษ์และพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นไป
ตามแนวทางของรัฐธรรมนุญและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นว่าวัตถุประสงค์ในการจัดสัมมนาครั้งนี้มี
ประโยชน์อย่างมาก ผมจึงขอชื่นชมและขอสนับสนุนอย่างเต็มที่ ในปัจจุบันสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเกิด
ขึ้นจากหลายสาเหตุ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือ การเพิ่มขึ้นของประชากรมนุษย์ ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหา
การขยายตัวของเมืองและจะทำให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น มีการปล่อยของเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม
นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายด้านที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศ สภาพการบังคับใช้
กฎหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มงวดและรัดกุม รวมทั้งปัจจัยเกี่ยวกับ
กระบวนการของภาคประชาชนและชุมชนในปัจจุบันยังไม่เข้มแข็งพอที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ
บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและสมดุล ดังนั้น การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการ

บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น จะต้องแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างบูรณาการ โดยใช้กลไกทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในแต่ละท้องถิ่นมาผสมผสานกันและขับเคลื่อนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตด้วย

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การสัมมนาครั้งนี้จะอำนวยความสะดวกต่อผู้เข้าร่วมสัมมนารวมทั้งผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะได้มีโอกาสรับทราบปัญหาในด้านต่างๆ ของทุกฝ่าย อันจะนำมาซึ่งการร่วมมือร่วมใจกันในการหาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไข้ปัญหาในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งด้านอื่นๆ ต่อไป

สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องกับการจัดสัมมนาในครั้งนี้ ขอขอบคุณท่านวิทยากร ท่านผู้บริหารโรงเรียนนครบุรี ท่านหัวหน้าส่วนราชการ คณาจารย์ นักวิชาการ รวมทั้งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการและเจ้าหน้าที่ทุกคน

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา" ขอให้การสัมมนาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และบรรลุผลสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ขออวยพรให้ทุกท่านที่มาสัมมนา ณ ที่แห่งนี้ ประสบแต่ความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน

ขอขอบคุณ

สรุปผลการสัมมนาสัญจร

เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา
จัดโดย คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

วันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมโรงเรียนนครบุรี อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดสัมมนาสัญจรเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา" ณ หอประชุมโรงเรียนนครบุรี อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา โดยมีรายละเอียดและสาระสำคัญพอสรุปได้ ดังนี้

เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๓๐ นาฬิกา - ลงทะเบียน

เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา - นายสุภรณ์ อัตถาวงศ์ โฆษกคณะกรรมการกล่าวรายงานรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนาในครั้งนี้ต่อประธานในพิธี สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา" มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการรับฟังปัญหาต่างๆ ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อหาแนวทาง กลไก และมาตรการ ที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและสมดุล รวมทั้งเพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญต่อกลไกและมาตรการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ตลอดจนเพื่อเป็นการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์และพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับพี่น้องประชาชนในท้องถิ่นของตน ตลอดจนเป็นการสร้างสมดุลธรรมชาติและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนตลอดไป การจัดสัมมนาสัญจรของคณะกรรมการในครั้งนี้จัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๒ โดยครั้งแรกได้จัดขึ้น ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗ ที่ผ่านมา โดยในวันนี้ได้รับเกียรติจากท่านวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาร่วมอภิปรายและให้ความรู้รวมทั้งตอบข้อซักถามแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา และได้รับการสนับสนุนงบประมาณการจัดสัมมนาจากคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์ให้สถานที่จากท่านผู้บริหารโรงเรียนนครบุรี รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากท่านอาจารย์และบุคลากรของทางโรงเรียนเป็นอย่างดี ในส่วนของเอกสารประกอบการสัมมนานั้น ก็ได้รับการอนุเคราะห์จากท่านประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดให้ทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ชุด ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย คณาจารย์ ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งราษฎร และผู้ที่สนใจในพื้นที่อำเภอครบุรี และบริเวณใกล้เคียง จำนวนทั้งสิ้นราว ๗๐๐ คน

เวลา ๐๘.๔๕ นาฬิกา

- นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการ
กล่าวเปิดการสัมมนา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การสัมมนาสัญจรครั้งนี้ คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดขึ้นเป็นครั้งที่สองในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยครั้งแรกได้จัดขึ้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗ ที่ผ่านมา วัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนาต้องการที่จะรับฟังปัญหาในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมาเพื่อหาแนวทางกลไกและมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไข รวมทั้งเพื่อเป็นการกระตุ้นและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุรักษ์และพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามแนวทางของรัฐธรรมนุญและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นว่าวัตถุประสงค์ในการจัดสัมมนาครั้งนี้มีประโยชน์อย่างมาก จึงขอชื่นชมและขอสนับสนุนอย่างเต็มที่ ในปัจจุบันสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือ การเพิ่มขึ้นของประชากรมนุษย์ ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาการขยายตัวของเมืองและจะทำให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น มีการปล่อยของเสียออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายด้านที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศ สภาพการบังคับใช้กฎหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มงวดและรัดกุม รวมทั้งปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการของภาคประชาชนและชุมชนในปัจจุบันยังไม่เข้มแข็งพอที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและสมดุล ดังนั้นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น จะต้องแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างบูรณาการ โดยใช้กลไกทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในแต่ละท้องถิ่นมาผสมผสานกันและขับเคลื่อนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตด้วยการสัมมนาครั้งนี้จะอำนวยความสะดวกต่อผู้เข้าร่วมสัมมนา รวมทั้งผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะได้มีโอกาสรับทราบปัญหาในด้านต่างๆ ของทุกฝ่าย ซึ่งจะนำมาซึ่งการร่วมมือร่วมใจกันในการหาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา" ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งด้านอื่นๆ ต่อไป

เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๑.๔๕ นาฬิกา

- อภิปรายและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา ในหัวข้อ อำนาจ หน้าที่และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้อภิปรายรายละเอียดสำคัญ พอสรุปได้ ดังนี้

นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ได้กล่าวว่าปัญหาเรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาหนึ่งที่รัฐบาลภายใต้การนำของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ให้ความสำคัญมาก เพราะทรัพยากรธรรมชาติ เป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวกับประชาชนโดยตรง โดยรัฐบาล ได้เน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการรับฟังปัญหา ซึ่งจะเห็นได้ว่านโยบายหลายนโยบายจะมุ่งเน้นที่ ประชาชนเป็นหลัก ในส่วนของจังหวัดนั้นได้ยึดกรอบยุทธศาสตร์ในระดับชาติ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องทรัพยากร ธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้กำหนดเน้นยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อคืนความสมดุลสู่ธรรมชาติ นอกจากนี้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แบบ CEO ของจังหวัดนครราชสีมา ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัดปี ๒๕๔๗ ก็จะเน้นในเรื่องการพัฒนาไว้ ๑๐ ประเด็น ซึ่งในประเด็นของทรัพยากรธรรมชาติก็เป็น ๑ ใน ๑๐ ยุทธศาสตร์ของจังหวัด โดยได้กำหนดให้การพัฒนาเกิดทัศนียภาพที่ยั่งยืนเพื่อสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติต่อไป และประเด็น ยุทธศาสตร์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ทางจังหวัดจะนำมาปรับนั้นมียุทธศาสตร์ที่สำคัญอยู่ ๓ ประเด็น คือ

- (๑) อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์สามารถใช้ประโยชน์ ได้อย่างยั่งยืน
- (๒) พัฒนาและจัดสรรน้ำให้เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตรกรรม
- (๓) เน้นเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วน

นายสมศักดิ์ โพธิ์สัตย์ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี กล่าวถึงภารกิจของกรมทรัพยากรธรณี ภายหลังการปฏิรูประบบราชการ โดยกรมทรัพยากรธรณีเดิมนั้น ภายหลังจากที่มีการปฏิรูประบบราชการ แล้วจะพบว่าภารกิจต่าง ๆ บางประการจะไปอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอื่น ๆ กล่าวคือ

- ในเรื่องการดูแลและรับผิดชอบเกี่ยวกับการขุดเจาะน้ำบาดาล และให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับน้ำบาดาล นั้น จะไปอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

- ในเรื่องเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ เหมืองหิน การพิจารณาการขอใบอนุญาตและการให้ ความรู้ในด้านที่เกี่ยวข้องจะไปอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

- ในเรื่องเกี่ยวกับน้ำมันหรือก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งการพิจารณาการขอใบอนุญาตต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องน้ำมัน ก๊าซ จะไปอยู่ในความรับผิดชอบของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

- กรมทรัพยากรธรณีในปัจจุบัน จะมีภารกิจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรณีของประเทศ ในภาพรวม ในส่วนของจังหวัดนครราชสีมา กรมทรัพยากรธรณีก็ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในหลายโครงการ ได้แก่

- (๑) โครงการแก้ปัญหาดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- (๒) ในเรื่องการสำรวจว่าพื้นที่ไหนของชุมชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับที่ฝังกลบขยะ ขณะนี้ กรมทรัพยากรธรณีได้เข้ามาปฏิบัติงานและประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล โดยจะพิจารณา เลือกสถานที่ที่เหมาะสมให้และจะช่วยให้ขยะที่ถูกฝังนั้นไม่ไปก่อให้เกิดความเสียหายต่อน้ำบาดาล หรือก่อให้เกิดมลพิษแพร่กระจายในน้ำที่ใช้น้ำในชีวิตประจำวัน

(๓) โครงการบริหารจัดการซากดึกดำบรรพ์ (ฟอสซิล) โดยเฉพาะล่าสุดที่บริเวณบ่อทราย อำเภอลำลูกเกดพระเกียรติ ได้ค้นพบฟอสซิลหลายชนิด ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของลิงอุรังอุตังที่ไม่เคยพบที่ใดมาก่อนในโลก นับว่ามีคุณค่าและเป็นเกียรติแก่ชาวโคราชมาก และกรมทรัพยากรธรณีจะได้นำมาศึกษาวิจัย จัดทำพิพิธภัณฑ์ใช้ในการเรียนรู้เพื่อให้ลูกหลานและคนรุ่นหลังมีความรู้และเกิดความภาคภูมิใจในจังหวัดของตนเอง

นายวิชิต พัฒนโกศัย รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กล่าวว่าปัจจุบันสภาพป่ามีน้อยลง เนื่องจากมีความจำเป็นที่จะต้องนำพื้นที่ป่ามาใช้เพื่อการเกษตร จึงอยากให้ประชาชนและทุกฝ่ายช่วยกันรักษาป่าที่เหลืออยู่ เพราะเรื่องของป่าไม้ สัตว์ป่า แหล่งท่องเที่ยวเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการพักผ่อนของนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนในท้องถิ่น นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญขอฝากให้ทุกคนคิดอีกประเด็นหนึ่ง คือ เรื่อง“น้ำ” ป่าจะเป็นแหล่งซับน้ำไว้ใช้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วนเรื่อง “ดิน” ก็ต้องช่วยกันรักษาไว้ด้วยเพราะจำเป็นต้องใช้ในการเกษตรปลูกมันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการเกษตร เมื่อมีการใช้ดินมาก ก็จะทำให้ดินเสื่อมคุณภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงต้องมีการตั้งกองทุนและให้พัฒนาที่ดินเข้ามาช่วยดูแลในเรื่องดินและปัญหาต่าง ๆ ซึ่งประชาชนทั่วไปก็สามารถขอความช่วยเหลือจากผู้แทนชุมชนได้ เพราะทางหน่วยงานถือว่าความจำเป็นในเรื่องความเป็นอยู่ของชาวครบุรี เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

นายวิรัตน์ ขาวอุปถัมภ์ รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ กล่าวถึงเรื่อง “น้ำ” ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต น้ำในแม่น้ำมูลถือได้ว่ามีศักยภาพพอสมควร น้ำในอัตราส่วน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์สามารถบริหารจัดการได้เพียง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ที่เหลือยังเป็นทรัพยากรน้ำที่ยังไม่สามารถจัดการได้ ดังนั้น ทุกฝ่ายโดยเฉพาะประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ หนึ่งในที่ผ่านมากกรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการรับช่วงงานจัดการลุ่มน้ำต่อจากคณะกรรมการลุ่มน้ำแห่งชาติ มีการจัดตั้งคณะกรรมการลุ่มน้ำมูล โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วนตอนบน ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ นอกนั้นถือว่าเป็นตอนล่างในกรรมการชุดนี้ประกอบด้วยประชาชนทุกภาคส่วนทั้งหมด ๓๐ คน โดยครึ่งหนึ่งเป็นภาคราชการและอีกครึ่งหนึ่งเป็นตัวแทนจากภาคเอกชน และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยบุคคลเหล่านี้จะเป็นตัวแทนที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อเข้าไปแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและความเดือดร้อนของประชาชน ดังนั้น หากพี่น้องประชาชนอยู่ใกล้กับส่วนราชการใด ก็สามารถเข้าไปร้องเรียนปัญหาเรื่องน้ำได้หรืออาจไปร้องเรียนที่สำนักทรัพยากรน้ำภาค ๕ ก็ได้

นายมนูกิจ พัวไพบูลย์ รองอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม กล่าวว่าโรงงานอุตสาหกรรมเมื่อเกิดขึ้นในท้องถิ่นใดก็จะมีทั้งผลบวกและผลลบเกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้น กล่าวคือผลบวกจะเป็นในเรื่องการช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ ส่วนผลลบก็จะเป็นในเรื่องการเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ปัจจุบันกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นผู้ควบคุมดูแลการประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน รวมทั้งประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง กรมโรงงานอุตสาหกรรมในส่วนกลางจะทำหน้าที่อนุญาตตรวจสอบควบคุมโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ

ในส่วนภูมิภาคจะมีหน้าที่ประจำสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดทั่วประเทศ เป็นตัวแทนรับใช้ประชาชน นอกจากนี้กรมโรงงานอุตสาหกรรมยังมีหน้าที่ในการควบคุมวัตถุอันตรายด้วย โดยควบคุมตั้งแต่การนำเข้า วัตถุอันตราย การเก็บรักษา การขนส่ง การนำวัตถุเคมีไปใช้ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้สารวัตถุอันตราย แพร่กระจายไปในทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

นายศุภชัย รุ่งศรี ผู้อำนวยการส่วนวิศวกรรม สำนักงานชลประทานที่ ๘ กล่าวถึง บทบาท หน้าที่ และภารกิจ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยกรมชลประทานมีหน้าที่สำคัญ คือ

(๑) มีหน้าที่จัดหาแหล่งน้ำ เก็บกักรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การสาธารณสุขปโภคและ การอุตสาหกรรม

(๒) มีหน้าที่ป้องกันความเสียหายที่เกิดจากน้ำในทุกเรื่อง เรื่องความปลอดภัยของเขื่อน และการคมนาคมทางน้ำ

(๓) มีหน้าที่ควบคุมงานเกษตรกรรมที่กฎหมายกำหนด

กฎหมายที่กรมชลประทานใช้บังคับอยู่ เป็นกฎหมายที่ควบคุมมลพิษทางน้ำ ซึ่งบังคับใช้ในเขตพื้นที่ ชลประทาน คำว่า "ทางน้ำชลประทาน" คือทางน้ำที่มีพระราชกฤษฎีกาประกาศให้เป็นทางน้ำชลประทาน เช่น อ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำที่ลำเลียงน้ำไปช่วยเหลือพื้นที่เกษตรกรรม เป็นต้น นอกจากนี้กฎหมาย ยังห้ามปลูกสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำทางน้ำชลประทาน ห้ามปล่อยน้ำ สารเคมี ซึ่งทำให้เกิดมลพิษแก่ น้ำ ตามธรรมชาติเพราะจะเป็นอันตรายต่อเกษตรกรรมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งถ้าผู้ใดฝ่าฝืน ก็จะมีโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้

นายวิจารณ์ สิมายา ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ กล่าวว่า ทรัพยากรธรรมชาติ คือ สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ สิ่งแวดล้อม คือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา ทั้งที่มนุษย์สร้างขึ้นและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มลพิษคือสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา เกิดขึ้น แล้วมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น เสียงดัง อากาศเสีย น้ำเสีย ก่อให้เกิดปัญหาต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดผลผลิตและสิ่งตามมาคือ ของเสีย ดังนั้น ในการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นจะต้องมีการจัดการในภาพรวม อย่าพิจารณาเฉพาะจุดใดจุดหนึ่ง กรมควบคุมมลพิษ มีหน้าที่หลักคือ ติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งน้ำเสีย อากาศเสีย จัดทำแผนจัดการ มลพิษสิ่งแวดล้อม รับเรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับปัญหาน้ำเสียส่งกลิ่นเหม็น เสียงรบกวน โดยจะมีหน้าที่ ตรวจสอบปัญหาและร่วมกันแก้ไข อย่างไรก็ตามภายหลังการพัฒนาระบบราชการ มีส่วนราชการเกิดขึ้น ทั้งในท้องถิ่นและภูมิภาค มีสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งประชาชนสามารถร้องเรียนปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ หากเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก ๆ สำนักงานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ก็จะประสานงานกับกรมควบคุมมลพิษ เพื่อร่วมกันพิจารณาตรวจสอบต่อไป

หลังจากนั้นในวันเดียวกัน คณะกรรมการได้รับหนังสือจากสมาคมชาวไร่อ้อยลำภูมบน อำเภอบรรพบุรี จังหวัดนครราชสีมา ขอให้สนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่ปลูกอ้อยด้วยระบบการจัดการน้ำ จากแหล่งน้ำชลประทานเขื่อนลำสะเซะ โดยใช้ระบบการวางท่อและติดตั้งเครื่องสูบน้ำ เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง และทำให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งต่อมาคณะกรรมการได้ทำหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอความร่วมมือให้การพิจารณาสนับสนุนโครงการดังกล่าว ตามหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ค่วนที่สฤดที่ ๑๔๕๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๗ และเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๗ เลขานุการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการ ตามหนังสือสำนักงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๑๐๐/๑๒๓๗ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๗ แจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับทราบรายละเอียดแล้ว และตระหนักถึงปัญหาความเดือดร้อน ที่เกิดขึ้น จึงได้มีบัญชาให้กรมชลประทานพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานผลให้ทราบเป็นกรณี เร่งด่วนแล้ว ส่วนผลการดำเนินการเป็นประการใดจะได้แจ้งให้คณะกรรมการทราบในโอกาสต่อไป

คำกล่าวปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา
ของ นายสุภรณ์ อัตถาวงศ์ โฆษกคณะกรรมการ
วันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๗
ณ หอประชุมโรงเรียนนครบุรี อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

ท่านผู้มีเกียรติและผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน

การสัมมนาครั้งนี้ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่านจะได้รับความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา ตลอดจนได้รับความรู้เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ กรมทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรน้ำ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมชลประทาน กรมควบคุมมลพิษ รวมทั้งหน่วยงานของทางจังหวัดมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในภาพรวมต่อไป

ในส่วนของรายละเอียดที่ท่านวิทยากรได้อภิปรายในวันนี้นั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง คณะกรรมการและตัวของกระผมซึ่งได้รับเกียรติให้เป็นโฆษกคณะกรรมการ จะได้นำไปประมวลร่วมกับข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจรในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งจะจัดขึ้นในเวลาอันใกล้นี้ แล้วนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาล เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ สังคม และพี่น้องประชาชนในทุกภูมิภาคให้เร็วที่สุด

สุดท้ายนี้ กระผมขอให้ทุกท่านจงประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ และที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งนำสิ่งที่ได้รับจากการสัมมนาครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ตลอดจนอยากให้ผู้นำท้องถิ่น และพี่น้องประชาชนที่มาร่วมสัมมนาร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจกันกับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค เรื่องป่าไม้หรือเรื่องที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยหรือเพื่อทำกินก็ตาม ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนในจังหวัดนครราชสีมาตลอดไป ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมสัมมนา ณ ที่นี้มีความสุข ความเจริญ ก้าวหน้าในหน้าที่ราชการและกิจการส่วนตัว ประสงค์สิ่งใดในทางที่ชอบที่ควรแล้ว ขอให้สัมฤทธิ์ผลสมความปรารถนาทุกประการ กระผมขอปิดการสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนครราชสีมา"

ขอขอบคุณ

ประมวลภาพการจัดสัมมนาสัญจร

เรื่อง

“การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในจังหวัดนครราชสีมา”

วันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมโรงเรียนนครบุรี อำเภอครบุรี
จังหวัดนครราชสีมา

นายชัย ชิดชอบ

ประธานคณะกรรมการการแพทย์อากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร (ประธานในพิธี) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย

นายชัย ชิดชอบ

ประธานคณะกรรมการการแพทย์อากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร (ประธานในพิธี) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย

นายสุภรณ์ อัตถาวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
โฆษกคณะกรรมการธิการการแพทย์การสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กล่าวรายงาน
วัตถุประสงค์และรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสัมมนาสัญจรต่อประธานในพิธี

นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการธิการการแพทย์การสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
(ประธานในพิธี) กล่าวเปิดการสัมมนาสัญจร

วิทยากรซึ่งเป็นผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังอภิปราย และตอบข้อซักถามของผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจร

วิทยากรซึ่งเป็นผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังอภิปราย และตอบข้อซักถามของผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา กำลังซักถามประเด็นที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับวิทยากรที่มาอภิปราย

ผู้เข้าร่วมสัมมนาให้ความสนใจรายละเอียดซึ่งวิทยากรกำลังอภิปราย และตอบประเด็นข้อซักถาม

ผู้เข้าร่วมสัมมนาสนธิสัญญาให้ความสนใจรายละเอียดซึ่งวิทยากรกำลังอภิปราย
และตอบประเด็นข้อซักถาม

นายสุภรณ์ อัตถาวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
โฆษกคณะกรรมการการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กล่าวปิดการสัมมนาสนธิสัญญา

โครงการสัมมนาสัญจร

เรื่อง

การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด

โดย

คณะกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาผู้แทนราษฎร

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗

ณ ห้องประชุมวิทยาลัยสารพัดช่าง อำเภอเมือง จังหวัดตราด

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการร่อยหรอและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การลดลงของพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ป่าชายเลน การลดลงของสัตว์ป่า สัตว์น้ำ แร่ธาตุ และอัญมณี รวมถึงการเสื่อมโทรมของป่าไม้ ป่าต้นน้ำลำธาร การเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำ และคุณภาพอากาศ ตลอดจนการเกิดปัญหาหมอกพิษสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ปัญหาหมอกพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศและมลพิษทางเสียง เป็นต้น ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากร การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การท่องเที่ยว และการพัฒนาทางเทคโนโลยีต่างๆ รวมไปถึงพฤติกรรมการบริโภคอย่างฟุ่มเฟือยของประชากร

จังหวัดตราดเป็นจังหวัดหนึ่งที่ประสบปัญหาการร่อยหรอและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยที่จังหวัดตราดเคยมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด มีป่าไม้ มีสัตว์ป่า ป่าชายเลน มีสัตว์น้ำ แร่ธาตุ อัญมณี หาดทราย ชายฝั่งทะเล และเกาะที่สวยงาม แต่ในปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติประเภทป่าไม้ แร่ธาตุ และอัญมณี ทรัพยากรสัตว์น้ำ ป่าชายเลน ชายหาด และปะการัง ได้เกิดการร่อยหรอและเสื่อมโทรม เกิดการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ การบุกรุกพื้นที่ป่าสงวนและที่ดินของรัฐ และเกิดข้อขัดแย้งและข้อพิพาท เกิดปัญหาหมอกพิษสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ปัญหาขยะมูลฝอย และน้ำเสียในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ท่องเที่ยวต่างๆ

ปัญหาการร่อยหรอและเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขเป็นการเร่งด่วนเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่านี้ รวมทั้งไม่ให้เกิดความขัดแย้งและข้อพิพาทเกี่ยวกับการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการ การป้องกันแก้ไข การควบคุมดูแล กฎหมายข้อบังคับต่างๆ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน

แม้ปัจจุบันรัฐบาลจะมีการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้แล้ว มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการปฏิรูประบบราชการแล้วก็ตาม แต่การปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ดูเหมือนจะไม่สัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้เนื่องจากต้องประสบปัญหาอุปสรรคต่างๆ ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาความล่าช้าของการปฏิบัติงานภาครัฐ ปัญหาการขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ปัญหาการขาดงบประมาณ ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และปัญหาความไม่โปร่งใสของภาครัฐและเอกชน

คณะกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อหาแนวทางของการป้องกันแก้ไขปัญหาการร่อยหรอและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราดขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อทราบถึงสถานการณ์และรับฟังปัญหาของการร่อยหรอและเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด

๒.๒ เพื่อหาแนวทาง กลไก และมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนสำหรับจังหวัดตราด

๒.๓ เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาระยะยาวของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด

๒.๔ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมประชาชนในการการป้องกันแก้ไขปัญหาการร่อยหรอและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด

๒.๕ เพื่อเป็นการติดตามประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดตราดตามแนวทางของรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๖ เพื่อนำบทสรุปการสัมมนาไปจัดทำเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอไปยังรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. วิธีการสัมมนาและกิจกรรม

การสัมมนาครั้งนี้ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๓.๑ การบรรยาย การอภิปรายและการตอบข้อซักถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนส่วนราชการภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๓ แจกเอกสารประกอบการสัมมนา

๓.๔ ระดมความคิดและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมสัมมนาต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด

๓.๕ ทำการถ่ายทอดเสียงการประชุมทางสถานีวิทยุ สวท. จังหวัดตราด

๓.๖ การจัดทำสรุปผลการสัมมนาเพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่

๔. ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ผู้เข้าร่วมสัมมนาครั้งนี้ประกอบด้วย ประชาชน ผู้ประกอบการ นักศึกษา ผู้แทนจากสถาบันการศึกษา ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน องค์กรภาคเอกชน และผู้สนใจในจังหวัดตราด จำนวน ๕๐๐ คน

๕. วันและสถานที่จัดสัมมนา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวิทยาลัยสารพัดช่าง อำเภอเมือง จังหวัดตราด

๖. งบประมาณการสัมมนา

ใช้งบประมาณจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบการสัมมนา

คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับทราบปัญหาของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดตราด ปัญหาอุปสรรคของการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการร่อยหรอและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ผลของการสัมมนาจะนำไปจัดทำบทสรุปสำหรับการจัดทำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการร่อยหรอและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดตราด เพื่อนำเสนอต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

กำหนดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด”
ของคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗
ณ ห้องประชุมวิทยาลัยสารพัดช่าง อำเภอเมือง จังหวัดตราด

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗

๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ นาฬิกา	- ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๕ นาฬิกา	- พิธีเปิดการสัมมนาสัญจรเรื่อง“การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด” ณ ห้องประชุมวิทยาลัยสารพัดช่าง อำเภอเมือง จังหวัดตราด
	- กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนา และวิทยากร โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดตราด (นายสุเวช ดันติวงศ์)
	กล่าวรายงานโดย นายบุญส่ง ไข่มเกษ รองประธานคณะกรรมการ
	- เปิดการสัมมนา โดย นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการ
๐๙.๑๕ - ๑๐.๐๐ นาฬิกา	- รายงานสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด โดย ดร.บุญส่ง ไข่มเกษ รองประธานคณะกรรมการ
๑๐.๐๐ - ๑๐.๑๕ นาฬิกา	- รับประทานอาหารว่าง
๑๐.๑๕ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา	- อภิปราย“การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบสมดุลและยั่งยืน” โดย
และ ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ นาฬิกา	๑. รองอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (ร้อยตำรวจเอกขจร เทศมาลา)
	๒. ผู้ตรวจราชการกรมประมง (นายพัชรินทร์ สมโสภณ)
	๓. ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและปราบปราม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (เรือตรีจาทุก ศรีวินิช)
	๔. ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๙ (นายพีรพงษ์ สุวรรณมนตรี)
	๕. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด (นายอาทิตย์ ละเอียดดี)
	๖. ผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ
	- ผู้อำนวยการส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (นายไพศาล ผดุงศิริกุล)
	- ผู้อำนวยการส่วนจัดการน้ำทิ้งชุมชน (นายอนุพันธ์ อัฐรัตน์)

๗. ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
- ผู้อำนวยการส่วนจัดการทรัพยากรในอุทยานแห่งชาติ (นายจักรกริช วิศิษฐ์พาณิชย์)
  - หัวหน้าอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง (นายศรันย์ ใจสะอาด)
๘. หัวหน้ากลุ่มวิชาการและมาตรฐาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่ (นางอนงค์ ไพจิตรประภาภรณ์)
- ดำเนินการอภิปราย โดย นายธีระ สลักเพชร
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด

๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ นาฬิกา

- รับประทานอาหารกลางวัน

๑๔.๐๐ - ๑๕.๐๐ นาฬิกา

- ตอบข้อซักถามและนำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด

๑๕.๐๐ นาฬิกา

- รับประทานอาหารว่าง

๑๕.๑๕ นาฬิกา

- ปิดการสัมมนา โดยนายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการ
-

คำกล่าวเปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด
ของประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗
ณ ห้องประชุมวิทยาลัยสารพัดช่าง อำเภอเมือง
จังหวัดตราด

ท่านรองประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ท่านกรรมการ
ท่านที่ปรึกษา ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด (นายธีระ สลักเพชร)
ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดตราด (นายสุเวช ตันตติวงศ์) ท่านรองอธิบดีกรมขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
(ร้อยตำรวจเอก ขจร เทศมาสา) ท่านรองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช
(นายวิจิต พัฒนโกศัย) ท่านผู้ตรวจราชการกรมประมง (นายพัชรินทร์ สมโสภณ)
ท่านผู้อำนวยการสำนักป้องกันและปราบปราม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (เรือตรี จากก ศรีวณิช)
ท่านผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๙ (นายพีรพงษ์ สุวรรณมนตรี) ท่านผู้อำนวยการส่วนขยายผลฝอย
และสิ่งปฏิกูล กรมควบคุมมลพิษ (นายไพศาล ผดุงศิริกุล) ท่านผู้อำนวยการส่วนจัดการน้ำทิ้งชุมชน
กรมควบคุมมลพิษ (นายอนุพันธ์ อิชูรัตน์) ท่านหัวหน้ากลุ่มวิชาการและมาตรฐาน กรมอุตสาหกรรม
พื้นฐานและเหมืองแร่ (นางอนงค์ ไพจิตรประภาภรณ์) ท่านคณาจารย์ ท่านผู้นำท้องถิ่น
และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมมีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาเปิดการสัมมนา เรื่อง "การบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด" ในวันนี้

การสัมมนาสัญจรครั้งนี้ คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดขึ้น
เป็นครั้งที่สี่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยครั้งแรกได้จัดขึ้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐
มกราคม ๒๕๔๗ ครั้งที่สอง ที่จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๗ และครั้งที่สาม
ที่จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันเสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ที่ผ่านมาสำหรับการจัดสัมมนาในครั้ง
นี้วัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงสถานการณ์และรับฟังปัญหาของการร่อยหรอและเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม และปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราดเพื่อหา
แนวทาง กลไก และมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้ง เพื่อเป็นการ
กระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ในการจัดการสัมมนา
ครั้งนี้มีประโยชน์อย่างมาก ผมจึงขอชื่นชมและขอสนับสนุนอย่างเต็มที่

ในปัจจุบันสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือ การเพิ่มขึ้นของประชากรมนุษย์ ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาการขยายตัวของเมือง และจะทำให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น มีการปล่อยของเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายด้านที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศ สภาพการบังคับใช้กฎหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มงวดและรัดกุม รวมทั้งปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการของภาคประชาชนและชุมชนในปัจจุบันยังไม่เข้มแข็งพอที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและสมดุล ดังนั้นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น จะต้องแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างบูรณาการ โดยใช้กลไกทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในแต่ละท้องถิ่น มาผสมผสานกันและขับเคลื่อนให้สอดคล้องประสานกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และอนาคตด้วย

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การสัมมนาครั้งนี้จะอำนวยประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมสัมมนา รวมทั้งผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะได้มีโอกาสรับทราบปัญหาในด้านต่าง ๆ ของทุกฝ่าย ซึ่งจะนำมาซึ่งการร่วมมือร่วมใจกันในการหาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด รวมทั้งด้านอื่น ๆ ต่อไป

สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องกับการจัดสัมมนาในครั้งนี้ ขอขอบคุณท่านวิทยากร ท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง ท่านหัวหน้าส่วนราชการ คณาจารย์ นักวิชาการ รวมทั้งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการและเจ้าหน้าที่ทุกคน

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด" ขอให้การสัมมนาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และบรรลุผลสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ขออวยพรให้ทุกท่านที่มาสัมมนา ณ ที่แห่งนี้ ประสบแต่ความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน

ขอขอบคุณ

สรุปผลการจัดสัมมนาสัญจร
เรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด”
จัดโดย

คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗
ณ ห้องประชุมวิทยาลัยสารพัดช่าง อำเภอเมือง จังหวัดตราด

เวลา ๐๘.๐๐ – ๐๙.๐๐ นาฬิกา

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาลงทะเบียน

เวลา ๐๙.๒๐ – ๐๙.๔๕ นาฬิกา

- พิธีเปิดการสัมมนาสัญจร เรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด”

นายสมยศ ดันติยาภรณ์ (รองผู้ว่าราชการจังหวัดตราด) ได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจร โดยมีสาระสำคัญ กล่าวคือ

จังหวัดตราดเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลที่สวยงาม แต่เมื่อไม่นานมานี้มีการถล่มของดินทางภาคเหนือและมีการนำแผนที่มาดูพบว่าบริเวณเกาะช้างอาจเกิดปัญหาดินถล่มได้ จะเห็นได้ว่าเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก ดังนั้น พี่น้องประชาชนและผู้นำท้องถิ่นที่มาร่วมสัมมนาคงจะได้รับประโยชน์จากการสัมมนาเป็นอย่างมาก ต้องขอขอบคุณท่านชัย ชิตชอบ ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งคณะที่เห็นความสำคัญของจังหวัดตราดมา ณ โอกาสนี้ ในนามของจังหวัดและพี่น้องประชาชน ยินดีต้อนรับและจะให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างเต็มที่

นายบุญส่ง ไช้เกษ (รองประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) กล่าวรายงานการจัดสัมมนาสัญจรต่อประธานในพิธี สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การสัมมนาสัญจรเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด” จัดขึ้น เนื่องจากประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการร่อยหรอและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันได้แก่การลดลงของพื้นที่ป่าไม้ ป่าชายเลน การลดลงของสัตว์ป่า สัตว์น้ำ แร่ธาตุ และอัญมณี รวมถึงการเสื่อมโทรมของป่าไม้ ป่าต้นน้ำลำธาร การเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำ และคุณภาพอากาศ ตลอดจนการเกิดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหามลพิษทางน้ำ ทางอากาศ ทางเสียง เป็นต้น ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าว นับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากการเพิ่มของประชากร การพัฒนาเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การเกษตร การท่องเที่ยว และการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ รวมถึงพฤติกรรมการใช้บริโภคอย่างฟุ่มเฟือยของประชากร

จังหวัดตราดเป็นจังหวัดหนึ่งที่ประสบปัญหาการร่อยหรอและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยที่จังหวัดเคยมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีสภาพแวดล้อม ที่สะอาด มีป่าไม้ สัตว์ป่า ป่าชายเลน สัตว์น้ำ แร่ธาตุ อัญมณี หาดทราย ชายฝั่งทะเล และเกาะที่สวยงาม แต่ในปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติประเภท ป่าไม้ แร่ธาตุ อัญมณี ทรัพยากรสัตว์น้ำ ป่าชายเลน ชายหาด และปะการังได้เกิดการร่อยหรอและเสื่อมโทรม เกิดการแย่งชิงและบุกรุก พื้นที่ป่าสงวนและที่ดินของรัฐ เกิดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ปัญหาขยะมูลฝอย ปัญหาน้ำเสียในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ท่องเที่ยวต่างๆ

ปัญหาการร่อยหรอและเสื่อมโทรมลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด จำเป็นต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายมากกว่านี้ รวมทั้งป้องกันความขัดแย้ง และข้อพิพาทเกี่ยวกับการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งนับวันจะรุนแรงมากขึ้น โดยการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการ การควบคุมดูแลรวมทั้งกฎหมาย ข้อบังคับ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกระดับด้วย

ในปัจจุบันแม้ว่ารัฐบาลจะมีการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้แล้ว มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีการปฏิรูประบบราชการแล้วก็ตาม แต่การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ดูเหมือนจะไม่สัมฤทธิ์ผล เนื่องจากต้องประสบปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้แก่ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาความล่าช้าในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ การขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ปัญหาความไม่โปร่งใสของเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการสัมมนาขึ้น เพื่อหาแนวทางป้องกัน แก้ไขปัญหาการร่อยหรอและการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ

๑. เพื่อทราบถึงสถานการณ์และรับฟังปัญหาที่เกี่ยวกับการร่อยหรอ การเสื่อมโทรมรวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด
๒. เพื่อหาแนวทาง กลไก และมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนในจังหวัดตราด
๓. เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด
๔. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความร่อยหรอและเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด
๕. เพื่อเป็นการติดตามประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์ธรรมชาติและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดตราด
๖. เพื่อนำบทสรุปการสัมมนาไปจัดทำเป็นข้อสังเกตของคณะกรรมการ และเสนอไปยังรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

การจัดสัมมนาสัญจรครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ประชาชน ผู้ประกอบการ นักศึกษา ผู้แทนจากสถาบันการศึกษา ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ที่สนใจ จำนวนทั้งสิ้นกว่า ๗๐๐ คน โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ จังหวัดตราด กรมประมง กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช รวมทั้งกรมควบคุมมลพิษและกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้มอบหนังสือและเอกสารเพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา ตลอดจนกรมประชาสัมพันธ์ที่สนับสนุนให้มีการถ่ายทอดสัญญาณเสียงการจัดสัมมนาผ่านทางสถานีวิทยุ สวท. จังหวัดตราด ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบสิ้นการสัมมนา รวมถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างคณาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเรียนเชิญท่านชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร กล่าวเปิดการสัมมนาสัญจรเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด" ต่อไป

นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นประธานในพิธี ได้กล่าวเปิดการสัมมนา พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ในนามของคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาเปิดการสัมมนาสัญจรเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด" ในวันนี้ การสัมมนาสัญจรนี้คณะกรรมการได้จัดขึ้นเป็นครั้งที่สี่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยครั้งแรกจัดขึ้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งที่สองจัดขึ้นที่จังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่สามจัดขึ้นที่จังหวัดขอนแก่น วัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนาครั้งนี้มีประโยชน์อย่างมาก ขอชื่นชมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและขอสนับสนุนอย่างเต็มที่

ปัจจุบันนี้สภาพปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่สำคัญนับวันจะ ร้อยหรือและเสื่อมโทรมมากขึ้น ทั้งนี้เพราะสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร อันจะนำไปสู่ปัญหาการขยายตัวของเมือง ซึ่งจะต้องมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น และจะมีการปล่อยของเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ อีกหลายด้านไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้าน กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ ปัจจัยทางด้าน การบังคับใช้กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานที่รับผิดชอบก็ยังไม่เข้มงวดและรัดกุม รวมทั้งปัจจัยเกี่ยวกับ กระบวนการของภาคประชาชนและชุมชนในปัจจุบัน ซึ่งยังไม่เข้มแข็งพอที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและสมดุล ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจะต้องมีการพิจารณาป้องกันและแก้ไขอย่างบูรณาการ โดยใช้กลไกทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในแต่ละท้องถิ่นมาผสมผสานกัน และขับเคลื่อนให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และในอนาคตด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการสัมมนาครั้งนี้จะ อำนาจประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมสัมมนา รวมทั้ง ผู้แทนของหน่วยงานต่างๆ ที่จะได้มีโอกาสรับทราบ ปัญหาของทุกฝ่าย อันจะนำมาซึ่งการร่วมมือร่วมใจกันในการหาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราดต่อไป

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องกับการจัดสัมมนาในครั้งนี้ ขอขอบคุณ ท่านวิทยากร ท่านผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง ท่านอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ที่ได้มอบหนังสือและเอกสารจำนวน ๕๐๐ ชุด เพื่อเผยแพร่แก่ ผู้เข้าร่วมสัมมนา ท่านอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ที่สนับสนุนให้มีการถ่ายทอดสัญญาณเสียงการจัด สัมมนาทางสถานีวิทยุ สวท. จังหวัดตราด ท่านหัวหน้าส่วนราชการ คณาจารย์ นักวิชาการ รวมทั้งที่ ประึกษาประจำคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ทุกคน และขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในจังหวัดตราด พระสยามเทวาธิราช รวมทั้งดวงวิญญาณของบรรพบุรุษที่ได้ต่อสู้เอาชนะเรือรบของฝรั่งเศสเมื่อเกิด ยุทธนาวีขึ้น ณ จังหวัดตราด แห่งนี้ จงโปรดคลอใจให้พี่น้องประชาชนจังหวัดตราดมีกำลังใจที่เข้มแข็ง สามารถต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน จังหวัดตราด สำเร็จลุล่วงและสัมฤทธิ์ผลไปด้วยดีทุกประการ บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเปิดการ สัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด" และขออวยพรให้ ทุกท่าน ที่มาสัมมนา ณ ที่แห่งนี้ จงประสบแต่ความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน

เวลา ๐๙.๕๐ นาฬิกา

- รายงานสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในจังหวัดตราด โดยนายบุญส่ง ไช้เกษร รองประธาน
คณะกรรมการ โดยมีรายละเอียดพอสรุปได้ ดังนี้

สภาพและข้อมูลทั่วไป

- (๑) พื้นที่ จังหวัดตราดมีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๗๖๑.๘๗๕ ไร่ หรือประมาณ ๒,๘๑๙ ตาราง กิโลเมตร โดยเป็นพื้นที่ทะเล ๗,๒๕๗ ตารางกิโลเมตร มีชายฝั่งทะเลยาว ๑๖๕ กิโลเมตร มีเกาะ ๕๒ เกาะ และมีเขตแดนติดต่อกับประเทศกัมพูชา ยาวถึง ๑๖๕ กิโลเมตร
- (๒) การปกครอง จังหวัดตราดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๕ อำเภอ ๒ กิ่งอำเภอ ๓๗ ตำบล มีหมู่บ้าน ๒๖๐ หมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๙ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๓๔ แห่ง
- (๓) ประชากร มีประชากรทั้งสิ้น ๒๒๕,๐๒๘ คน เป็นเพศชาย ๑๑๓,๖๘๐ คน เพศหญิง ๑๑๑,๓๔๘ คน มีจำนวนบ้าน ๗๓,๓๗๕ หลังคาเรือน ความหนาแน่นของจำนวนประชากร ๗๙.๘๒ หรือ ๘๐ คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งถือว่าไม่หนาแน่น รายได้ของประชากรจัดอยู่ในลำดับที่ ๑๔ ของประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นจังหวัดที่มีรายได้ค่อนข้างดี โดยประชาชนมีรายได้เฉลี่ยประมาณ ๗๒,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี
- (๔) อาชีพ อาชีพของราษฎรในจังหวัดตราดแบ่งเป็น
  - อาชีพการเกษตร มีพื้นที่การเกษตรทั้งหมดประมาณ ๔๘๔,๘๔๐ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๐ มีครุฑเรือนซึ่งประกอบอาชีพการเกษตร ๒๐,๕๖๐ ครุฑเรือน โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือ ยางพารา เงาะ ทุเรียน มังคุด สับปะรด และปาล์มน้ำมัน โดยในขณะนี้จังหวัดตราดมีสวนปาล์มเกิดขึ้นถึง ๑๔,๐๐๐ ไร่แล้วอยู่ในพื้นที่อำเภอบ่อไร่ และมีพื้นที่ที่เป็นสวนยางพารา ๒๒๗,๐๐๐ ไร่ และโดยความเห็นส่วนตัวแล้วเห็นว่าหากสาธารณรัฐประชาชนจีนมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้นเรื่อยๆ แล้ว ในอนาคตอีก ๑๕ ปี สาธารณรัฐประชาชนจีนก็อาจมีจำนวนรถยนต์ถึง ๗๐ ล้านคัน ซึ่งรถต่างๆ เหล่านั้น

ก็ต้องใช้ยางเป็นวัตถุดิบในการผลิตอุปกรณ์ของรถด้วย และอาจทำให้ยางพารามีราคาสูงถึงกิโลกรัมละ ๘๐ บาท ซึ่งจะทำให้พี่น้องประชาชนของจังหวัดตราดมีรายได้น้อยลง นอกจากนี้เนื่องจากขณะนี้ไม่มีโรงงานลับประดกระเบื้องเกิดขึ้นแล้วในเขตพื้นที่อำเภอเขาสมิง ซึ่งในอนาคตจะมีกำลังผลิตมากขึ้นถึง ๒๐๐ ตันต่อวัน จะส่งผลให้เกษตรกรของจังหวัดที่ทำไร่ลับประดมีรายได้น้อยลงด้วย

- การประมงและเพาะเลี้ยงชายฝั่ง จังหวัดตราดมีเรือประมงทั้งหมดประมาณ ๓,๘๐๐ ลำ แบ่งเป็นเรือประมงน้ำลึก ๘๐๐ ลำ และเรือประมงพื้นบ้าน ๓,๐๐๐ ลำ ในเรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งนั้น มีพื้นที่เพาะเลี้ยงประมาณ ๑๔,๐๐๐ ไร่ มีราษฎรที่ประกอบอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจำนวน ๕๗๓ ครอบครัว

- การค้าขาย จังหวัดตราดสามารถส่งออกสินค้าโดยมีมูลค่าปีละ ๘,๐๐๐ ล้านบาท ส่วนมูลค่าสินค้านำเข้าประมาณปีละ ๗๓ ล้านบาท ซึ่งถือว่าได้เปรียบดุลการค้า

- การท่องเที่ยว ในปีหนึ่งๆ จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาจังหวัดตราดประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ คน แบ่งเป็นคนต่างชาติประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คน และคนไทยประมาณ ๔๕๐,๐๐๐ คน

(๕) ทรัพยากรธรรมชาติ จังหวัดตราดมีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญคือ

- ป่าไม้ โดยแบ่งเป็นพื้นที่ป่าบกที่สมบูรณ์จำนวน ๓๗๘,๐๐๐ ไร่ ป่าชายเลนที่สมบูรณ์ ๔๗,๐๘๗ ไร่ ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๔ แห่ง และมีอุทยานแห่งชาติ ๑ แห่ง

- แร่ธาตุ จังหวัดตราดมีแร่รัตนชาติ เช่น พลอย ทับทิม โกเมน แต่ในปัจจุบันเหลือจำนวนน้อยลงมาก มีทรายแก้วซึ่งใช้ผลิตแก้วคุณภาพดีที่สุดของประเทศ อยู่ในพื้นที่ตำบลแหลมกลัด และตำบลไม้รุต

- ปะการังและหญ้าทะเล

- ทรัพยากรสัตว์น้ำ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา พะยูน

- แหล่งท่องเที่ยว มีเกาะต่างๆ ถึง ๕๒ เกาะ มีน้ำตกคลองแก้ว และมีหาดทรายที่สวยงาม

- ทรัพยากรน้ำ มีแม่น้ำ ๑ สายมีความยาวประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร มีปริมาณน้ำฝนค่อนข้างมาก กล่าวคือมีปริมาณ ๔,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี มีอ่างเก็บน้ำซึ่งมีความจุประมาณ ๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

- พื้นที่ชุ่มน้ำ มีพื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติ ๒ แห่ง คือ แม่น้ำเวฬุและอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง

(๖) สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก จังหวัดตราดมีศูนย์กำจัดขยะ ๑ แห่ง โดยเป็นแบบฝังกลบอยู่ในพื้นที่ตำบลวังกระแจะ อำเภอเมือง โดยมีพื้นที่ ๑๓๘ ไร่ และมีอายุการใช้งาน ๑๕ ปี นอกจากนี้มีสนามบินเอกชน ๑ แห่ง อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลท่าโสม อำเภอเขาสมิง มีท่าเรือเฟอร์รี่ ๒ แห่ง มีที่พักนักท่องเที่ยวรวมกันแล้วประมาณ ๕,๕๐๐ ห้อง

สาเหตุและปัญหาสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดตราด

(๑) พื้นที่ป่าไม้ลดลง โดยในปัจจุบันนี้มีพื้นที่ป่าไม้ลดลงจากเดิมประมาณ ๘๕๓,๐๐๐ ไร่ เหลือป่าที่มีความสมบูรณ์เพียง ๔๘๐,๐๐๐ ไร่ ส่วนอีกประมาณ ๔๐,๐๐๐ ไร่นั้นเป็นป่าเสื่อมโทรม ซึ่งกรมป่าไม้มอบให้แก่สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนำไปจัดรูปที่ดินเพื่อมอบให้แก่ชาวบ้าน ใช้ทำกินต่อไป นอกจากนี้สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลงก็มาจากการบุกรุกของราษฎรเพื่อเข้าไปทำกิน การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การทำถนน การสร้างอาคารที่อยู่อาศัย รวมทั้งการเกิดไฟไหม้ป่าด้วย

(๒) แร่ธาตุลดลง ในอดีตเคยมีพลอยที่อำเภอบ่อไร่ แต่ปัจจุบันนี้ไม่มีการทำเหมืองพลอยแล้ว ที่ผ่านมามงค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เกิดขึ้น ทำให้นายทุนจากพื้นที่อื่นเข้ามาดำเนินการจนปัจจุบันแร่รัตนชาติของจังหวัดตราดแทบจะหมดสิ้นไปแล้ว

(๓) ปัญหาการลดลงของพื้นที่ชายฝั่งและหาดทราย เกิดจากการสร้างอาคาร การสร้างท่าเทียบเรือ รวมทั้งการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งลูกล้าทะเลและแม่น้ำ

(๔) ปัญหาการพังทลายของดิน การกัดเซาะชายฝั่งและการดินเค็มของแม่น้ำและทะเล เกิดจากการเปิดหน้าดิน การกัดเซาะโดยธรรมชาติ การก่อสร้างในทะเล การถมทะเล และการทำเหมืองพลอยในอดีต

(๕) ปัญหาการลดลงของสัตว์น้ำ เกิดจากการจับสัตว์น้ำมากเกินไป รวมทั้งการใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมาย

(๖) ปัญหาการลดลงและการเสื่อมโทรมของปะการัง ปัจจุบันนี้ปะการังของจังหวัดตราดอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมโดยมีสาเหตุสำคัญมาจากการท่องเที่ยว การดำน้ำ การจอดเรือ รวมทั้งการจับสัตว์น้ำบริเวณปะการัง

(๗) ปัญหาการเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำทะเลและแม่น้ำ โดยมีสาเหตุมาจากการระบายน้ำเสียลงสู่ทะเลและลำคลอง การทิ้งขยะมูลฝอย รวมทั้งการกัดเซาะและการทำเหมือง

(๘) ปัญหาขยะมูลฝอย จังหวัดตราดมีขยะมูลฝอยจากชุมชนต่างๆ รวมกันประมาณวันละ ๑๐๐ ตันต่อวัน นอกจากนั้นก็มาจากนักท่องเที่ยว ในขณะที่การกำจัดขยะมูลฝอยนั้นก็ขาดหลักมาตรฐาน มีศูนย์กำจัดมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาลเพียงแห่งเดียวเท่านั้นอยู่ที่อำเภอมือ

(๙) ปัญหาน้ำเสียชุมชน มีสาเหตุมาจากการท่องเที่ยว รีสอร์ท ที่พักต่างๆ รวมทั้งจากชุมชนในเขตเทศบาลเมืองตราด เทศบาลตำบลคลองใหญ่ เทศบาลตำบลหาดเล็ก และเทศบาลตำบลแหลมงอบ

(๑๐) ปัญหาจากโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งปล่อยน้ำเสีย และมีปริมาณขยะที่ทิ้งมากจนเป็นเหตุให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวนเป็นที่รำคาญ

(๑๑) ปัญหาการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากฝนทิ้งช่วงแต่ประชาชนมีความต้องการน้ำมากขึ้น รวมทั้งยังไม่มีแหล่งน้ำที่สามารถกักเก็บน้ำได้อย่างเพียงพอ ขาดฝายทดน้ำ และขาดอ่างเก็บน้ำ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติความที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ประมาณ ๑๐ มาตรา ได้แก่ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๕ มาตรา ๘๘ มาตรา ๑๗๐ และมาตรา ๒๕๐

(๒) พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมีไม่น้อยกว่า ๖๐ ฉบับ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่สำคัญมีเนื้อหาระที่เกี่ยวกับโดยตรงค่อนข้างมาก นอกจากนี้ก็มีพระราชบัญญัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมาก

เวลา ๑๐.๔๐ นาฬิกา

- รับประทานอาหารว่าง

เวลา ๑๐.๕๐ นาฬิกา

- อภิปรายเรื่อง " การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบสมดุลและยั่งยืน " โดย

- นายจักรกริช วิศิษฐ์พาณิชย์

(ผู้อำนวยการส่วนจัดการทรัพยากรในอุทยานแห่งชาติ)

- นายอนุพันธ์ อีฐรัตน์

(ผู้อำนวยการส่วนจัดการน้ำทิ้งชุมชน

กรมควบคุมมลพิษ)

- นายไพศาล ผดุงศิริกุล

(ผู้อำนวยการส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

กรมควบคุมมลพิษ)

- นายพีรพงษ์ สุวรรณมนตรี

(ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๙ กรมชลประทาน)

ดำเนินการอภิปราย โดย นายธีระ สลักเพชร

(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด)

โดยมีรายละเอียดพอสรุปได้ดังนี้

นายธีระ สลักเพชร (ผู้ดำเนินการอภิปราย) ได้กล่าวถึงปัญหาในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัดตราดเพื่อให้วิทยากรได้รับทราบและตอบประเด็นข้อสงสัยซึ่งพี่น้องประชาชนจังหวัดตราดอยากได้ความชัดเจนสรุปเป็นประเด็นใหญ่ๆ ได้ดังนี้

๑. ประเด็นเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง ซึ่งมีการออกเอกสารสิทธิ์ซ้ำซ้อนและมีแนวเขตพื้นที่ไม่ชัดเจนเพราะพื้นที่บางแห่งเป็นของกองทัพเรือ บางแห่งก็เป็นของอุทยานแห่งชาติ บางแห่งเป็นของราษฎร นอกจากนี้การบริหารงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ขาดความต่อเนื่อง จึงอยากทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๒. ประเด็นปัญหาในเรื่องภัยแล้งโดยเฉพาะในปี ๒๕๓๕ ก็เกิดปัญหาภัยแล้งในจังหวัดตราดแม้กระทั่งในปัจจุบันนี้ พื้นที่บางแห่งก็มีน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการของราษฎร ถึงแม้ในขณะนี้

กรมชลประทานมีโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำสะพานหินในพื้นที่อำเภอบ่อไร่ก็ตาม แต่ในพื้นที่อื่นๆ ไม่ทราบว่าโครงการดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำโดยเฉพาะคลองสตอและอ่างเก็บน้ำทุ่งสองห้อง ไม่ทราบว่ามีการดำเนินการและมีความคืบหน้าเป็นประการใด

๓. ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยและน้ำเสีย จะมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพอย่างไร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีโครงการที่จะบริหารจัดการเกี่ยวกับเรื่องขยะมูลฝอย และปัญหาน้ำเสีย ในจังหวัดตราดอย่างไร

๔. ประเด็นเกี่ยวกับการทำเหมืองพลอยซึ่งในอดีตมีการดำเนินการกันมากแต่ในปัจจุบัน เหลือจำนวนน้อยมาก อยากทราบรายละเอียดเงื่อนไขในการดำเนินการทำเหมืองพลอยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. เรื่องเกี่ยวกับการทำประมง และการออก “โฉนดน้ำ” มีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องอย่างไร

๖. อานาจ หน้าที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งรวมทั้งการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดตราด

๗. แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราดของกรมการขนส่งทางน้ำ และพาณิชย์นาวีมีรายละเอียดเป็นประการใด

นายจักรกริช วิศิษฐ์พาณิชย์ (ผู้อำนวยการส่วนจัดการทรัพยากรในอุทยานแห่งชาติ) ชี้แจงว่า ที่ผ่านมารกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชได้ดำเนินการตามกรอบอำนาจหน้าที่ มาโดยตลอด ในส่วนของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างนั้นได้ดำเนินการเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อปี ๒๕๒๕ นอกจากนี้ในขณะนี้ก็มีการสำรวจความเหมาะสมในพื้นที่อำเภอบ่อไร่ เพื่อประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติแหล่งต่อไป โดยในการดำเนินการนั้นจะไม่ทำให้เกิดปัญหาภัยธรรมชาติในพื้นที่ และเมื่อสำรวจเสร็จแล้วก็จะเสนอต่อหน่วยงานเพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาพิจารณาต่อไป นอกจากนี้ในประเด็นของน้ำตกคลองแก้วก็อยู่ระหว่างดำเนินการ ในประเด็น ปัญหาที่เกิดขึ้นบนเกาะช้างนั้นมีแนวทางและวิธีการแก้ไข กล่าวคือที่ผ่านมามีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อปี ๒๕๔๑ ได้กำหนดให้มีการพิสูจน์สิทธิ์ในที่ดินโดยภาพถ่ายทางอากาศซึ่งพบว่ามีผู้มีสิทธิ์ในที่ดิน บนเกาะช้างถึง ๑๗๘ ราย นอกจากนี้ก็ได้มีการสำรวจเพิ่มเติมโดยให้คณะกรรมการป้องกันและ แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งในอนาคตคิดว่าปัญหาแนวเขตที่ดินและการออกเอกสารสิทธิ์ซ้ำซ้อนคงจะคลี่คลายลง และหมดไปในที่สุด

นายไพศาล ผดุงศิริกุล (ผู้อำนวยการส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล กรมควบคุมมลพิษ) กล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องขยะว่าปริมาณขยะที่มีผู้นำไปทิ้งนั้นมีปริมาณ ๒๐-๓๐ เปอร์เซ็นต์ที่สามารถนำกลับไปใช้ได้ใหม่ ในปัจจุบันจะเห็นว่าการจัดการขยะมูลฝอยในเขตจังหวัดตราดนั้นมีปัญหาค่อนข้างมาก และจากการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ พบว่า ปริมาณขยะในจังหวัดตราดนั้นมีปริมาณค่อนข้างมาก แต่ไม่สามารถกำจัดได้หมดในแต่ละวันจึงทำให้เกิดปัญหาขยะตกค้างในพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากเทศบาลต่างๆ รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถดำเนินการให้ครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด และยังพบว่าวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ก็ดำเนินการไม่ถูกหลักสุขาภิบาล การแก้ไขปัญหามลพิษในเบื้องต้นนั้น ทุกครัวเรือน ทุกหมู่บ้าน และทุกชุมชนควรมีการคัดแยกขยะออกเป็น ๒ ส่วน กล่าวคือ ขยะเปียกและ

ขยะแห่ง โดยขยะแห่งนั้นสามารถนำกลับไปรีไซเคิลและนำกลับมาใช้ได้ใหม่ แต่อย่างไรก็ตามการแก้ไข ปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยให้เกิดประสิทธิภาพนั้นคือการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน องค์กรต่างๆ รวมทั้งภาคประชาชน จะต้องร่วมกันดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องตลอดไป

นายอนุพันธ์ อีจรัตน์ (ผู้อำนวยการส่วนจัดการน้ำทิ้งชุมชน กรมควบคุมมลพิษ) กล่าวว่าโดย ส่วนตัวแล้วมีความรู้สึกดี และขอขอบคุณคณะกรรมการที่ได้จัดสัมมนาในวันนี้ ซึ่งทำให้ตนเองมี ส่วนร่วมในการสัมมนาด้วย และที่สำคัญคือการสัมมนานี้มีผู้เข้าร่วมสัมมนาหลากหลาย มีทั้งผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครู-อาจารย์ นักวิชาการ รวมทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นผู้เข้าร่วมสัมมนาที่สำคัญเพราะจะเติบโตเป็นผู้บริหารและกำลังของสังคมและประเทศชาติ ต่อไปในอนาคต ในประเด็นเรื่องน้ำเสียนั้นถือว่าเป็นปัญหาสำคัญซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและ ประชาชนโดยทั่วไป กรมควบคุมมลพิษมีแผนที่จะผลักดันให้แผนการจัดการน้ำเสียชุมชนเป็นวาระ แห่งชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และในอนาคตหากคณะรัฐมนตรีเห็นว่า ควรกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติแล้ว จะทำให้หน่วยงานทุกหน่วยเห็นความสำคัญและจะต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะต้องรายงานผลการดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ด้วย นอกจากนี้โครงการที่ทางกรมควบคุมมลพิษกำลังดำเนินการอยู่ก็มีอีกหลายโครงการ ได้แก่ โครงการ และแผนการฟื้นฟูสภาพน้ำเสียทั่วประเทศ โครงการและแนวทางการจัดการน้ำเสียในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว โดยมอบหมายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปปฏิบัติการตามแผนการที่กำหนดไว้ และโครงการ แผนฟื้นฟูวัฒนธรรมชาติ เป็นต้น

เวลา ๑๒.๒๐ นาฬิกา

- รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๑๐ นาฬิกา

- อภิปรายและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ต่อจากภาคเช้า) โดย
  - ร้อยตำรวจเอกขจร เทศมาสา (รองอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี)
  - นายพัชรินทร์ สมโสภณ (ผู้ตรวจราชการกรมประมง)
  - นางอนงค์ ไพจิตรประภาภรณ์ (นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ๘ว. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่)
  - นายอาทิตย์ ละเอียดดี (ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด)
  - เรือตรีจากฤก ศรีวินิช (ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและปราบปราม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)

ดำเนินการอภิปรายโดย นายธีระ สลักเพชร
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด)
สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

นายพัชรินทร์ สมโสภณ (ผู้ตรวจราชการกรมประมง) ได้กล่าวถึงการควบคุมระเบียบการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำ ว่าที่ผ่านมาทางกรมก็พยายามสอดส่องดูแลให้เป็นไปตามระเบียบ ในเรื่องทรัพยากรสัตว์น้ำนั้นทางกรมก็พยายามสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูและอนุรักษ์สัตว์น้ำ โดยเฉพาะการเลี้ยงกุ้ง ในปัจจุบันนี้อำนาจในการพิจารณาและบริหารจัดการก็พยายามโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ในประเด็นการทำประมงในเขตน่านน้ำ ๓,๐๐๐ เมตรนั้น ในอนาคตก็จะมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดูแลและบริหารจัดการต่อไป เรื่องการทำประมงอวนลากเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและต้องมีการควบคุมอย่างใกล้ชิด เพราะถือว่าเป็นการทำประมงที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ในประเด็นของการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน โดยมีการออก “โฉนดน้ำ” นั้นเป็นการดำเนินการให้แก่ผู้ที่ประกอบอาชีพเลี้ยงหอยแครงหรือหอยนางรม โดยขณะนี้มีผู้สนใจที่จะเข้าร่วมโครงการแล้วกว่า ๓,๐๐๐ คน ซึ่งขั้นตอนต่อไปก็จะพิจารณาจัดพื้นที่และจัดสรรให้ประชาชนเข้าไปทำกินต่อไป โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่มคือ กลุ่มที่มีการขึ้นทะเบียนประกอบอาชีพเลี้ยงหอยแครงหรือหอยนางรมไว้แล้ว กับกลุ่มในชุมชนต่างๆ ที่ประสงค์จะเลี้ยงหอยนางรมหรือหอยแครง

เรือตรีจาดก ศรีวนิช (ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและปราบปราม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) กล่าวถึง อำนาจหน้าที่และภารกิจของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งว่า เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และภารกิจคล้ายๆ กับกรมประมง ปฏิบัติงานเสมือนเป็นหน่วยงานเสริมให้แก่กรมประมง รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ฉบับปัจจุบัน ในส่วนของสำนักป้องกันและปราบปรามก็มีความสนใจในการปฏิบัติงานค่อนข้างมาก เพราะต้องคอยดูแลป้องกันและสอดส่องดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามที่พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวให้อำนาจไว้ นอกจากนี้ในเรื่องการดูแลรักษาป่าชายเลนนั้นก็เป็นภาระหน้าที่ของ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเช่นกัน ดังนั้นหากพี่น้องประชาชนหรือหน่วยงานใดพบว่ามีการทำลายป่าชายเลนก็ขอความร่วมมือแจ้งรายละเอียดไปยังกรมด้วย เพราะมีเจ้าหน้าที่ที่ดูแลและรับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงและพร้อมที่จะออกไปปฏิบัติงานปราบปรามในทุกพื้นที่

นางอนงค์ ไพจิตรประภาภรณ์ (นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ๘ว. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่) กล่าวถึง อำนาจหน้าที่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ภายหลังที่มีการปฏิรูประบบราชการใหม่ว่า เดิมกรมนี้คือกรมทรัพยากรธรณี แต่ต่อมาได้มีการแบ่งอำนาจหน้าที่และแยกเป็นหน่วยงานอื่นๆ รวม ๔ กรม ซึ่งสังกัดอยู่ในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงอุตสาหกรรม ในส่วนของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่นี้สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม ฉบับปัจจุบัน การสัมมนาวันนี้ขอเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นการทำเหมืองพลอย ซึ่งในอดีตพี่น้องประชาชนมีการประกอบการกันค่อนข้างมาก การทำเหมืองพลอยนั้น ถือว่าเป็นการประกอบกิจการ ซึ่งไม่ได้เป็นไปตามความในมาตรา ๖ ทวิของพระราชบัญญัติแร่ ดังนั้น หากผู้ใดมีความประสงค์ที่จะเปิดดำเนินการทำเหมืองพลอยก็สามารถยื่นคำร้องขออนุญาตได้ เพราะในปัจจุบันการทำเหมืองพลอยนั้นไม่ต้องจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เพียงแต่ทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นเท่านั้น และผู้ที่จะ

พิจารณาอนุญาตหรือไม่นั้น ปัจจุบันก็เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด CEO ดังนั้นจึงเห็นว่าขั้นตอนหลักเกณฑ์และวิธีการรวมทั้งผลการพิจารณาก็ไม่ยุ่งยากและไม่ต้องใช้เวลามาก

ร้อยตำรวจเอกขจร เทศมาสา (รองอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี) ได้กล่าวถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในการพัฒนาการขนส่งทางน้ำ อันได้แก่ การก่อสร้างท่าเทียบเรือ เชื้อเพลิง ทราฟฟิกและคลื่น การรักษาร่องน้ำการเดินเรือและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งมาตรการความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของการขนส่งทางน้ำ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนผู้ใช้บริการขนส่งทางน้ำทั้งในด้านการขนส่งสินค้าและการโดยสารท่องเที่ยว ซึ่งทำให้เกิดการกระจายความเจริญและรายได้ไปสู่ส่วนภูมิภาค

จังหวัดตราดเป็นจังหวัดชายฝั่งทะเลทางด้านตะวันออกของประเทศมีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑๖๕ กิโลเมตร ปัญหาการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางน้ำและชายฝั่งทะเลอันเนื่องมาจากปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตสำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ ๖ จังหวัดตราดจึงได้มีแผนงานและมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวคือ

๑. จัดทำโครงการสำรวจและจัดทำแผนที่สิ่งปลูกสร้างในลำน้ำและทะเลในจังหวัดตราด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสำรวจหาข้อมูลสิ่งก่อสร้างที่ปลูกสร้างในลำน้ำและทะเลในบริเวณพื้นที่พิเศษเกาะช้าง เกาะกูด และพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยของประชาชนที่อาศัยอยู่บนสิ่งปลูกสร้างในน้ำและทะเลตลอดจนบริเวณใกล้เคียง โดยมีพื้นที่เป้าหมายในการสำรวจคือ พื้นที่กิ่งอำเภอเกาะช้าง จำนวน ๕๗๐ หลังในตำบลเกาะช้าง หมู่ที่ ๑-๔ และตำบลเกาะช้างใต้หมู่ที่ ๕-๙ พื้นที่กิ่งอำเภอเกาะกูด จำนวน ๓๖๐ หลัง

๒. การเข้มงวดและออกปราบปรามผู้กระทำการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำโดยมิได้รับอนุญาต ซึ่งปัจจุบันสำนักงานขนส่งทางน้ำที่ ๖ สาขาตราดได้ออกตรวจตราเป็นประจำโดยระหว่างปี ๒๕๔๖ ถึงปัจจุบันได้มีการตรวจจับและแจ้งความดำเนินคดีกับผู้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำโดยมิได้รับอนุญาตจำนวนทั้งสิ้น ๒๕ ราย ซึ่งอยู่ในพื้นที่เกาะช้างจำนวน ๑๓ ราย พื้นที่เกาะกูดจำนวน ๓ รายและชายฝั่งทะเลจังหวัดตราดจำนวน ๙ ราย

๓. การปักหลักเขตที่ดินของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแสดงแนวเขตที่ดินตามแนวขอบฝั่งของแม่น้ำ ลำคลองและทะเล ซึ่งจะเป็นการป้องกันการรุกล้ำลำน้ำได้วิธีการหนึ่ง

ในส่วนโครงการที่กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีจะดำเนินการในจังหวัดตราดในอนาคตนั้นได้แก่การก่อสร้างท่าเทียบเรือท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอแหลมงอบ ซึ่งจะดำเนินการโดยใช้ระยะเวลา ๒ ปี คือตั้งแต่ปี ๒๕๔๙-๒๕๕๐ นอกจากนี้ก็จะมีโครงการในพื้นที่กิ่งอำเภอเกาะช้างและอำเภอคลองใหญ่ด้วย

นายอาทิตย์ ละเอียดดี (ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราด) กล่าวถึงหน่วยงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตราดว่า เป็นหน่วยงานใหม่ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการปฏิรูประบบราชการ โดยเป็นหน่วยงานที่ช่วยสนับสนุนงานและภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะพิจารณาเห็นว่าในปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัด

ตราดมีจำนวนน้อยลง จังหวัดตราดเน้นเรื่องการท่องเที่ยวและการประมงซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมาก เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และต้องทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ประชาชนในจังหวัดตราดจะต้องมีจิตสำนึกที่จะช่วยกันอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย หากหมู่บ้านต่างๆ มีอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็จะเป็นประโยชน์ในทุกพื้นที่ และควรสนับสนุนให้มีการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัดตราด ดังนั้นหากผู้ใดมีข้อสงสัยหรือมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดตราดก็สามารถติดต่อได้ที่เบอร์โทรศัพท์ ๐๓๙ ๕๒๒๗๙๓ ในเวลาราชการและเบอร์โทรศัพท์ ๐๑ ๘๕๒๔๐๘๒ นอกเวลาราชการ

คำถามจากผู้เข้าร่วมสัมมนา

๑. ทำไมหน่วยงานของรัฐจึงไม่ส่งเสริมให้มีการทำสวนป่าแทนการทำสวนผลไม้ เพราะการทำสวนป่าไม่ต้องใช้ปริมาณน้ำมากเหมือนการทำสวนผลไม้

ผู้อำนวยการส่วนจัดการทรัพยากรในอุทยานแห่งชาติ (นายจักรกริช วิศิษฐ์พาณิชย์)
ได้ชี้แจงว่า ในปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ของรัฐก็ได้พยายามสนับสนุนให้มีการทำการเกษตรโดยการปลูกป่าอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นไม่ต้องเป็นห่วงในเรื่องดังกล่าวนี้

๒. “โพงพาง” ที่เป็นเครื่องมือที่ผิดกฎหมายและทำลายสัตว์น้ำในพื้นที่คลองท่าตะเภา และน้ำเชี่ยวเมื่อใดหน่วยงานที่รับผิดชอบจะดำเนินการปราบปรามและเอาเครื่องมือเหล่านี้ออกไปจากพื้นที่

ประมงจังหวัดตราด ชี้แจงว่าเรื่องโพงพางในคลองท่าตะเภา นั้นได้มีการเข้าไปในพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรได้รู้ถึงผลเสียของการใช้เครื่องมือนี้ในการทำลายสัตว์น้ำและขอให้เลิกใช้เครื่องมือประเภทนี้แล้ว และขอความร่วมมือให้ประชาชนที่เป็นเจ้าของเข้ามาร่วมโครงการปรับเปลี่ยนเครื่องมือจับสัตว์น้ำแล้ว ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการของบประมาณจากทางจังหวัด แต่อย่างไรก็ตามได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ลงไปดูแลเพื่อป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าวด้วยแล้ว

๓. ปัญหาเรื่องขยะบนเกาะช้างนั้นจะดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างไรจะขนเข้ามาข้างฝั่งแล้วดำเนินการกำจัดขยะหรือไม่ อย่างไร และในบริเวณชายฝั่งทะเลที่มีการรुकกล้าที่ดินบนเกาะช้างนั้นจะแก้ไขปัญหอย่างไร นอกจากนี้ในการขาดแคลนน้ำของผู้ประกอบการบนเกาะช้างจะดำเนินการอย่างไร

นายธีระ สลักเพชร ชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องปัญหาขยะบนเกาะช้างว่าตามแผนแม่บทที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ทำไว้เมื่อปี ๒๕๔๒ กำหนดไว้ชัดเจนโดยให้นำขยะขึ้นมากำจัดบนบกและเมื่อปี ๒๕๔๕ รัฐบาลชุดปัจจุบันก็ได้ทำแผนการดำเนินการไว้โดยกำหนดให้

แผนที่ ๑ นำขยะขึ้นมากำจัดบนบก

แผนที่ ๒ หรือแผนสำรองได้กำหนดให้กำจัดที่เกาะช้าง โดยใช้วิธีหมักใ้ไรอากาศ ดังนั้นการดำเนินการก็จะต้องดำเนินการตามแผน ในประเด็นการรुकกล้าที่ดินของรัฐบนเกาะช้างนั้น ก็คงต้องพิจารณาตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป ถ้ารุกกล้าจริงก็ดำเนินการตามกฎหมาย ส่วนในประเด็นเรื่องน้ำนั้นอาจพิจารณาดำเนินการได้ ๓ แนวทางคือ

๑. วางท่อลอดใต้ทะเลไปยังเกาะช้าง

๒. เปลี่ยนน้ำเค็มเป็นน้ำจืด

๓. สร้างอ่างเก็บน้ำที่เกาะช้าง

๔. เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ผ่านมากรมประมงได้สำรวจเรือประมงทุกประเภท เพราะเรือประมงที่ไม่มีอาชญาบัตรหรือใบอนุญาตมีจำนวนมาก และพบว่าเรือประมงที่เป็นเรืออวนล้อม ปั่นไฟปลากระตักมีอาชญาบัตรไม่ตรงกับอาชีพที่ดำเนินการอยู่ กล่าวคือได้รับอนุญาตให้ทำการประมง ในเวลากลางวันแต่เวลาทำการประมงจะไปทำในเวลากลางคืน และเมื่อเรือประมงของจังหวัดตราด เดินทางไปทำการประมงทางภาคใต้แล้วถูกจับกุม ดังนั้น จึงขอความร่วมมือจากกรมประมงในเรื่องการ ออกใบอนุญาตหรือใบอนุญาตชั่วคราวให้ดำเนินการทำประมงได้ หลังจากที่ไต่สวนหรือเสนอหลักฐาน ประกอบการขออนุญาตแล้ว แต่ยังไม่ผ่านการพิจารณา ทั้งนี้เพราะจะได้ใช้เป็นหลักฐานแสดงกับ หน่วยงานที่มาทำการจับกุมได้

ผู้ตรวจราชการกรมประมง (นายพัชรินทร์ สมโสภณ) ซึ่งแจ้งว่าสำหรับปัญหาดังกล่าว จะขอรับไปนำเรียนผู้บังคับบัญชาเพื่อประกอบการพิจารณาหาแนวทางและมาตรการแก้ไขให้ต่อไป เวลา ๑๕.๕๐ นาฬิกา

- นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวปิด
การสัมมนา พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การสัมมนาครั้งนี้ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่านจะได้รับความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด ตลอดจนได้รับความรู้เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมชลประทาน กรมควบคุมมลพิษ กรมประมง กรมขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งหน่วยงานของทางจังหวัดมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในภาพรวมต่อไป

ในส่วนของรายละเอียดที่ท่านวิทยากรได้อภิปรายรวมทั้งข้อคิดเห็นที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เสนอ ในวันนี้นั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง คณะกรรมการและในฐานะประธานคณะกรรมการ จะได้นำไปประมวลร่วมกับข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจร ในจังหวัดอื่น ๆ แล้วนำเสนอ ต่อรัฐบาลเพื่อพิจารณาดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ สังคม และพี่น้องประชาชนในทุกภูมิภาคให้เร็วที่สุด

สุดท้ายนี้ กระผมขอให้ทุกท่านจงประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่อยู่ใน ความรับผิดชอบและที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งนำสิ่งที่ได้รับจากการสัมมนาครั้งนี้ไป ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ตลอดจนอยากให้ผู้นำท้องถิ่น และพี่น้องประชาชนที่มาร่วม สัมมนาร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจกันกับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค เรื่องป่าไม้ เรื่องที่ดินเพื่ออยู่ อาศัยหรือเพื่อทำกิน เรื่องการทำประมง หรือเรื่องปัญหาขยะมูลฝอยและน้ำเสียก็ตาม ให้เกิดประสิทธิภาพ

สูงสุด เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนในจังหวัดตราดตลอดไป ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมสัมมนา ณ ที่นี้ มีความสุข ความเจริญ ก้าวหน้าในหน้าที่ราชการและกิจการส่วนตัว ประสงค์ สิ่งใดในทางที่ชอบที่ควร แล้ว ขอให้สัมฤทธิ์ผลสมความปรารถนาทุกประการ กระผมขอปิดการสัมมนาเรื่อง “การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด”

คำกล่าวปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด
ของ นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการธิการ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗
ณ ห้องประชุมวิทยาลัยสารพัดช่าง อำเภอเมือง จังหวัดตราด

ท่านผู้มีเกียรติและผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน

การสัมมนาครั้งนี้ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว คณะกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่านจะได้รับความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด ตลอดจนได้รับความรู้เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมชลประทาน กรมควบคุมมลพิษ กรมประมง กรมขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งหน่วยงานของทางจังหวัดมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในภาพรวมต่อไป

ในส่วนของรายละเอียดที่ท่านวิทยากรได้อภิปรายรวมทั้งข้อคิดเห็นที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เสนอในวันนี้นั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง คณะกรรมการและตัวของกระผมในฐานะประธานคณะกรรมการจะได้นำไปประมวลร่วมกับข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจรในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งจะจัดขึ้นในเวลาอันใกล้นี้ แล้วนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาล เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ สังคม และพี่น้องประชาชนในทุกภูมิภาคให้เร็วที่สุด

สุดท้ายนี้ กระผมขอให้ทุกท่านจงประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบและที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งนำสิ่งที่ได้รับจากการสัมมนาครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ตลอดจนอยากให้ผู้นำท้องถิ่น และพี่น้องประชาชนที่มาร่วมสัมมนาร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจกันกับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค เรื่องป่าไม้หรือเรื่องที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยหรือเพื่อทำกินก็ตาม ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนในจังหวัดตราดตลอดไป ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมสัมมนา ณ ที่นี้มีความสุข ความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการและกิจการส่วนตัว ประสงค์สิ่งใดในทางที่ชอบที่ควรแล้ว ขอให้สัมฤทธิ์ผลสมความปรารถนาทุกประการ กระผมขอปิดการสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดตราด"

ขอขอบคุณ

ประมวลภาพการจัดสัมมนาสัญจร

เรื่อง

“การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ในจังหวัดตราด”

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๗
ณ หอประชุมวิทยาลัยสารพัดช่าง อำเภอเมือง
จังหวัดตราด

นายชัย ชิดชอบ

ประธานคณะกรรมการการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร (ประธานในพิธี) จุดธูป เทียน บูชาพระรัตนตรัย

นายบุญส่ง ไช้เกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด
รองประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กล่าวรายงานวัตถุประสงค์และรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสัมมนาสัญจรต่อประธานในพิธี

นายชัย ชิดชอบ
ประธานคณะกรรมการการทอผ้ากรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ประธานในพิธี)
กล่าวเปิดการสัมมนาสัญจร

นายธีระ สลักเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด
และนายวิเชียร ทรัพย์เจริญ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด
ให้การต้อนรับคณะกรรมการ และเข้าร่วมสัมมนาสัญจร

วิทยากรซึ่งเป็นผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังอภิปราย และตอบข้อซักถามของผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจร

วิทยากรซึ่งเป็นผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังอภิปราย และตอบข้อซักถามของผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจร

เยาวชน ซึ่งเข้าร่วมสัมมนา ชักถามประเด็นปัญหา

ผู้เข้าร่วมสัมมนาชักถามประเด็นปัญหา

ผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจรสนใจฟังรายละเอียดซึ่งวิทยากรกำลังอภิปราย

นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการแพทย์การธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รับฟังปัญหาและรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนที่มาร่วมสัมมนาสัญจร

โครงการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น
จัดโดย

คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

ในวันเสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมเอนกประสงค์ชุมชนบ้านหนองไฮ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มากที่สุดอย่างหนึ่งคือทรัพยากรน้ำ จากอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีทรัพยากรน้ำที่อุดมสมบูรณ์ ด้วยความอุดมสมบูรณ์นี้เองทำให้ทั้งรัฐและประชาชนไม่มีแบบแผนของการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างฟุ่มเฟือยทำให้ปัจจุบันประเทศของเรามีทรัพยากรน้ำที่ไม่สมบูรณ์และมีน้ำใช้ไม่เพียงพอตลอดทั้งปี เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำตามท้องถิ่นต่างๆ ในฤดูแล้ง อีกทั้งยังมีปัญหาอุทกภัยทำความเสียหายแก่ชุมชนและพื้นที่เพาะปลูกเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้ทางภาครัฐจึงพยายามหาแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงได้จัดทำนโยบายน้ำแห่งชาติโดยใช้แนวคิดที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ อันประกอบด้วยการนำแนวทางการบริหารจัดการน้ำแบบผสมผสานมาใช้เพื่อจัดทำเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการประสาน การพัฒนาและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำร่วมกับทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ทั้งหมด ๑๐,๘๘๖ ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๒๐ อำเภอ ๕ กิ่งอำเภอ ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ดังนั้นน้ำจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประชากรในจังหวัดนี้ จากการศึกษาการใช้ทรัพยากรน้ำของจังหวัดขอนแก่น พบว่ามีแม่น้ำชี และลำน้ำสาขา เช่น ลำน้ำพอง ลำพะเนียง ลำน้ำเซิน ลำน้ำพรม และลำน้ำปาว เป็นแหล่งทรัพยากรน้ำตามธรรมชาติ โดยจะพบได้ว่าแม่น้ำชีมีปริมาณน้ำตามธรรมชาติรายปีเฉลี่ยประมาณ ๑๑,๒๔๔ ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้จังหวัดขอนแก่นยังมีเขื่อนอุบลรัตน์ ซึ่งเป็นเขื่อนเอนกประสงค์ขนาดใหญ่ที่มีปริมาณการเก็บกักน้ำสูงสุดถึง ๒,๒๖๓.๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้เขื่อนอุบลรัตน์เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญในการชลประทานของชุมชนและการผลิตไฟฟ้า

ในสถานการณ์ปัจจุบันแม่น้ำชี และลำน้ำสาขามีปริมาณน้ำตามธรรมชาติที่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน แต่ในอนาคตถ้ามีการพัฒนาพื้นที่ชลประทานมากขึ้น อาจส่งผลให้ปริมาณน้ำที่มีไม่เพียงพอกับความต้องการ นอกจากนี้จังหวัดขอนแก่นยังต้องประสบปัญหาจากทรัพยากรอีกคือปัญหาอุทกภัยน้ำที่เกิดจากฝนตกหนักทำให้น้ำป่าไหลหลาก และที่เกิดจากพื้นที่บริเวณลำน้ำสายหลัก

ดินเขินมีขีดความสามารถในการระบายน้ำได้ไม่เพียงพอ อีกทั้งยังต้องประสบกับปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งด้วย ทางด้านคุณภาพน้ำพบว่าคุณภาพน้ำของแม่น้ำชี และลำน้ำสาขาบริเวณจังหวัดขอนแก่นมีค่าความเค็มสูงส่งผลให้ประชาชนไม่สามารถใช้น้ำในบางกิจกรรมได้

ในส่วนของเขื่อนอุบลรัตน์ถึงแม้จะเป็นแหล่งน้ำสำคัญในการเพาะปลูกและการใช้น้ำรอบอ่าง เนื่องจากมีระบบสูบน้ำถึง ๕๓ สถานีด้วยกัน อย่างไรก็ตามประชาชนยังต้องประสบกับปัญหา การจัดสรรทรัพยากรน้ำที่ไม่เป็นธรรม ปัญหาน้ำเน่าเสียจากโรงงานน้ำตาล ปัญหาน้ำท่วมไร่นาเมื่อเขื่อนเก็บน้ำไว้มากเกินไปและปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่การเกษตร เป็นต้น

ถึงแม้ว่าทางภาครัฐจะพยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหาด่าง ๆ เหล่านี้บ้างแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงการหาแนวทางในภาพรวมเท่านั้น ดังนั้นเพื่อการแก้ไขปัญหที่เกิดจากการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเฉพาะในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น คณะกรรมาธิการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสภาผู้แทนราษฎร จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญ และต้องการหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว คณะกรรมาธิการจึงได้จัดสัมมนาเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น” เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยข้อสรุปที่ได้รับจะใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังต่อไป อีกทั้ง ยังสามารถนำข้อมูลที่ได้รับใช้เป็นข้อเสนอแนะและข้อสังเกตแก่หน่วยงานภาครัฐในส่วนกลาง ภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการรับฟังปัญหาในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น
๒. เพื่อหาแนวทาง กลไกและมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนและสมดุล
๓. เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญต่อกฎ มาตรการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม
๔. เพื่อเป็นการติดตามประเมินผลหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
๕. เพื่อนำสรุปผลที่ได้จากการสัมมนาไปจัดทำเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการเสนอไปยังรัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. เป้าหมาย

๑. มีการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังปัญหาและหาแนวทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม และภาพเฉพาะในพื้นที่เขตความแห้งแล้ง อำเภอบ้านฝาง อำเภอหนองเรือ และอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เป็นโครงการนำร่องพิเศษ
๒. ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถาบันทางการศึกษา รวมทั้งผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดีในการอนุรักษ์ และจัดการทรัพยากรน้ำ

๔. กิจกรรมในการจัดสัมมนา

๑. การอภิปรายและตอบข้อซักถามจากผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
๒. แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อหาแนวทางกลไกและมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
๓. จัดทำเอกสารประกอบการสัมมนาเผยแพร่องค์ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา
๔. จัดทำสรุปผลที่ได้จากการสัมมนาไปประมวลเป็นเอกสารเผยแพร่

๕. ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถาบันการศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนประมาณ ๗๐๐ คน

๖. งบประมาณ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๗. วัน เวลา และสถานที่จัดสัมมนา

วันเสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๔.๓๐ นาฬิกา ณ หอประชุมเอนกประสงค์ ชุมชนบ้านหนองไฮ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการสัมมนา

คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถาบันการศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น ได้รับทราบปัญหาและแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างถูกต้อง
  ๒. ผลการสัมมนาที่ได้จะนำมาสรุป จัดทำเป็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเสนอไปยังรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป
-

กำหนดการสัมมนา
เรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น”
จัดโดย

คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร

ในวันเสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมเอนกประสงค์ชุมชนบ้านหนองไฮ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

-
- เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๓๐ นาฬิกา - ลงทะเบียน
- เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๘.๐๐ นาฬิกา - พิธีเปิดการสัมมนา
- นายสมศักดิ์ คุณเงิน รองประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร กล่าวรายงาน
  - นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร กล่าวเปิดการสัมมนา
- เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๑.๐๐ นาฬิกา - อภิปรายและตอบข้อซักถาม “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น” ในหัวข้อ อานาจ หน้าที่และบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดย
- รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ (นายวิรัตน์ ชาวอุปถัมภ์)
  - ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๖ (นายกมล เปี่ยมไพศาล)
  - รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (รองศาสตราจารย์สงวน ปัทมธรรมกุล)
  - หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (รองศาสตราจารย์ วัชรินทร์ กาสลัก)
  - ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐ (นางสาวอาระยานันท์โพธิเดช)
  - ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (นายปiong ชันดี)
  - หัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น
  - นายสุชาย ศรีสุพล (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น)
  - นายสมคิด สิงห์สงค์ (ตัวแทนภาคประชาชน)

- เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา - ตอบข้อซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ นาฬิกา - พิธีปิดการสัมมนาโดย นายสมศักดิ์ คุณเงิน รองประธาน
คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร
-

คำกล่าวรายงาน
ในพิธีเปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น
ของ นายสมศักดิ์ คุณเงิน
รองประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร
วันเสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗
ณ หอประชุมบ้านหนองไฮ อำเภอหนองเรือ
จังหวัดขอนแก่น

เรียน ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

กระผมในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น และรองประธานคณะกรรมการ
รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ท่านประธานคณะกรรมการการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร ได้สละเวลาอันมีค่าและให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น"ในวันนี้

การสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น" มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการ
รับฟังปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น เพื่อหาแนวทาง กลไก
และมาตรการ ที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน และสมดุล รวมทั้งเพื่อกระตุ้นให้
หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญต่อกลไกและมาตรการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ตลอดจนเพื่อเป็นการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน
ของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์และพิทักษ์ทรัพยากรน้ำ ทั้งนี้
เพื่อเป็นการเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับพี่น้องประชาชนในท้องถิ่นของตน ตลอดจนเป็นการสร้าง
สมดุลย์ธรรมชาติและรักษาคุณภาพของทรัพยากรน้ำให้ยั่งยืนตลอดไป

การจัดสัมมนาสัญจรของคณะกรรมการในครั้งนี้อาจจัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๓ โดยครั้งแรกได้จัดขึ้น
ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗ ครั้งที่สองที่จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันเสาร์ที่
๑๓ มีนาคม ๒๕๔๗ ที่ผ่านมา โดยในวันนี้ ได้รับเกียรติจากท่านวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้บริหาร
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมอภิปรายและให้ความรู้ รวมทั้งตอบข้อซักถามแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา
อันได้แก่ ท่านรองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ ท่านผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๖ ท่านผู้อำนวยการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐ ท่านรองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ท่านหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ท่านหัวหน้าสำนักงาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น ท่านสุชาย ศรีสุรพล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดขอนแก่น และท่านสมคิด สิงห์สงค์ ซึ่งเป็นตัวแทนภาคประชาชน การจัดสัมมนาครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากคณะกรรมการการแพทย์การธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์สถานที่จากท่านผู้บริหารชุมชนบ้านหนองไฮ ในส่วนของเอกสารประกอบการสัมมนานั้น ก็ได้รับการอนุเคราะห์จากท่านประธานคณะกรรมการการแพทย์การธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดให้ทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ชุด ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งราษฎร และผู้ที่สนใจในพื้นที่อำเภอหนองเรือ และบริเวณใกล้เคียง จำนวนทั้งสิ้นราว ๗๐๐ คน

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอกราบเรียนเชิญท่านชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการแพทย์การธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวเปิดพิธีการสัมมนา พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์แก่การสัมมนาครั้งนี้ต่อไป

คำกล่าวเปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดขอนแก่น
ของประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร
วันเสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗
ณ หอประชุมเอนกประสงค์ชุมชนหนองไฮ อำเภอหนองเรือ
จังหวัดขอนแก่น

ท่านรองประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ท่านกรรมาธิการ
ท่านที่ปรึกษา ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น ท่านรองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
ท่านผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๖ ท่านผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐
ท่านรองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ท่านหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมโยธา
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ท่านหัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดขอนแก่น ท่านผู้นำท้องถิ่น และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมมีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาเปิดการสัมมนา เรื่อง "การบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น" ในวันนี้

การสัมมนาสัญจรของคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในครั้งนี้มี
วัตถุประสงค์เพื่อที่จะรับฟังปัญหาในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น
เพื่อหาแนวทาง กลไกและมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้ยั่งยืนและสมดุล
รวมทั้งเพื่อเป็นการกระตุ้นและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้เป็นไปตามนโยบายน้ำแห่งชาติ กฎหมายรัฐธรรมนูญ
และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงเห็นว่าวัตถุประสงค์ในการจัดสัมมนาครั้งนี้มีประโยชน์อย่างมาก

ในสถานการณ์ปัจจุบันประเทศของเรามีทรัพยากรน้ำที่ไม่สมบูรณ์และมีน้ำใช้ไม่เพียงพอตลอด
ทั้งปี ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากประชากรที่มากขึ้น นำไปสู่ปัญหาการขยายตัวของเมือง โดยเฉพาะ
ภาคอุตสาหกรรม ส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรน้ำจำนวนมากนอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายด้าน
ที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มงวดและรัดกุม รวมทั้งปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการ
ของภาคประชาชนและชุมชนที่ยังไม่เข้มแข็งพอในการมีส่วนร่วมจัดการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์
จากทรัพยากรน้ำให้ยั่งยืนและสมดุล ถึงแม้ว่าปัจจุบันทางภาครัฐจะพยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหา
ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรน้ำ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำนโยบายน้ำแห่งชาติ การแต่งตั้งคณะกรรมการ
การทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการลุ่มน้ำ ซึ่งคาดว่าแนวทางดังกล่าวจะทำให้

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังโดยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตด้วย

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การสัมมนาครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมสัมมนารวมทั้งผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้มีโอกาสรับทราบปัญหาต่าง ๆ ของทุกฝ่ายเพื่อจะนำมาซึ่งการร่วมมือร่วมใจกันในการหาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น รวมทั้งด้านอื่น ๆ ต่อไป

สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องกับการจัดสัมมนาในครั้งนี้ ขอขอบคุณ ท่านวิทยากร ท่านผู้บริหารชุมชนบ้านหนองไฮ ท่านหัวหน้าส่วนราชการ นักวิชาการ รวมทั้งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการสัมมนาเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น” ขอให้การสัมมนาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และบรรลุผลสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ขออวยพรให้ทุกท่านที่มาสัมมนา ณ ที่แห่งนี้ ประสบแต่ความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน

ขอขอบคุณ

สรุปผลการสัมมนาสัญจร

เรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น”

จัดโดย คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

วันเสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗

ณ หอประชุมเอนกประสงค์ชุมชนบ้านหนองไฮ อำเภอหนองเรือ
จังหวัดขอนแก่น

เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๐๐ นาฬิกา

- ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมสัมมนา

เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๐.๐๐ นาฬิกา

- พิธีเปิดการสัมมนา

นายสมศักดิ์ คุณเงิน รองประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร กล่าวรายงานต่อประธานในพิธี พอสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ในนามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น และรองประธานคณะกรรมการ รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ท่านประธานคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร ได้สละเวลาอันมีค่าและให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาสัญจร เรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น” ในวันนี้

การสัมมนาเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการ รับฟังปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น เพื่อหาแนวทาง กลไก และมาตรการ ที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน และสมดุล รวมทั้งเพื่อกระตุ้นให้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญต่อกฎและมาตรการกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ตลอดจนเพื่อเป็นการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์และพิทักษ์ทรัพยากรน้ำ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับพี่น้องประชาชนในท้องถิ่นของตน ตลอดจนเป็นการสร้าง สมดุลย์ธรรมชาติและรักษาคุณภาพของทรัพยากรน้ำให้ยั่งยืนตลอดไป

การจัดสัมมนาสัญจรของคณะกรรมการในครั้งนี้นี้จัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๓ โดยครั้งแรกได้จัดขึ้น ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันศุกร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗ ครั้งที่สองที่จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๗ ที่ผ่านมา ในวันนี้ ได้รับเกียรติจากท่านวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้บริหาร ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมอภิปรายและให้ความรู้ รวมทั้งตอบข้อซักถามแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา อันได้แก่ ท่านรองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ ท่านผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๖ ท่านผู้อำนวยการ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐ ท่านผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ท่านหัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น ท่านรองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ และท่านหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น

การจัดสัมมนาครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์สถานที่จากท่านผู้บริหารชุมชนบ้านหนองไฮ ในส่วนของเอกสารประกอบการสัมมนานั้น ก็ได้รับการอนุเคราะห์จากท่านประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดให้ทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ชุด ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งราษฎร และผู้ที่สนใจในพื้นที่อำเภอหนองเรือ และบริเวณใกล้เคียง จำนวนทั้งสิ้นราว ๗๐๐ คน

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอกราบเรียนเชิญท่านชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กล่าวเปิดพิธีการสัมมนา พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์แก่การสัมมนาครั้งนี้ต่อไป

นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประธานในพิธี ได้กล่าวเปิดการสัมมนา พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ท่านรองประธานคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ท่านกรรมการ ท่านที่ปรึกษา ท่านรองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ ท่านผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๖ ท่านผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐ ท่านผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือท่านหัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น ท่านรองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ ท่านหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ท่านผู้นำท้องถิ่น และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมมีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาเปิดการสัมมนา เรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น" ในวันนี้

การสัมมนาสำคัญจรของคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะรับฟังปัญหาในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น เพื่อหาแนวทาง กลไกและมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้ยั่งยืนและสมดุล รวมทั้งเพื่อเป็นการกระตุ้นและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำให้เป็นไปตามนโยบายน้ำแห่งชาติ กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงเห็นว่าวัตถุประสงค์ในการจัดสัมมนาครั้งนี้มีประโยชน์อย่างมาก

ในสถานการณ์ปัจจุบันประเทศของเรามีทรัพยากรน้ำที่ไม่สมบูรณ์และมีน้ำใช้ไม่เพียงพอตลอดทั้งปี ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากประชากรที่มากขึ้น นำไปสู่ปัญหาการขยายตัวของเมืองโดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรม ส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรน้ำจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายด้านที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มงวดและรัดกุม รวมทั้งปัจจัยเกี่ยวกับกระบวนการของภาคประชาชน และชุมชนที่ยังไม่เข้มแข็งพอในการมีส่วนร่วมจัดการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำให้ยั่งยืนและสมดุล ถึงแม้ว่าปัจจุบันทางภาครัฐจะพยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรน้ำ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำนโยบายน้ำแห่งชาติ การแต่งตั้งคณะกรรมการ

การทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และการแต่งตั้งคณะกรรมการลุ่มน้ำ ซึ่งคาดว่าแนวทางดังกล่าวจะทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังโดยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการสัมมนาครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมสัมมนา รวมทั้งผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้มีโอกาสรับทราบปัญหาต่าง ๆ ของทุกฝ่าย เพื่อนำมาซึ่งการร่วมมือร่วมใจกันในการหาแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น รวมทั้งด้านอื่นๆ ต่อไป ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วม และเกี่ยวข้องกับการจัดสัมมนาในครั้งนี้ ขอขอบคุณท่านวิทยากร ท่านผู้บริหารชุมชนบ้านหนองไฮ ท่านหัวหน้าส่วนราชการ นักวิชาการ รวมทั้งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเปิดการสัมมนาเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น” ขอให้การสัมมนาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และบรรลุผลสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

เวลา ๑๐.๒๐ - ๑๒.๒๐ นาฬิกา

- อภิปรายและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น ในหัวข้ออำนาจและบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

นายป้อม ขันดี (ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) กล่าวถึงสภาพสถานการณ์ของน้ำในเขื่อนอุบลรัตน์ว่า ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่เขื่อนอุบลรัตน์มาหลายปีแล้ว และประสบกับปัญหาทั้งเรื่องภัยแล้งและอุทกภัยมาหลายครั้ง ในเวลาที่เกิดปัญหาอุทกภัยก็จะนำสิ่งบรรเทาทุกข์มาแจกให้กับพี่น้องประชาชนในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงซึ่งได้รับผลกระทบ ปริมาณน้ำในเขื่อนอุบลรัตน์นั้นถึงแม้ว่าจะสามารถจูนน้ำได้ถึง ๒,๒๖๓.๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ก็ตาม แต่ในปัจจุบันก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งนี้เพราะจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และ พ.ศ. ๒๕๓๙ ปริมาณน้ำในเขื่อนมีน้อยมาก เนื่องจากประสบกับปัญหาภัยแล้ง สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๔๗ นี้ มีปริมาณน้ำสูงสุดประมาณ ๑,๘๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร หรือประมาณ ๘๓ เปอร์เซ็นต์ของความจุทั้งหมดของเขื่อน ในการดำเนินงานนั้นเขื่อนอุบลรัตน์จะปฏิบัติงานโดยประสานงานกับกรมชลประทานเป็นหลัก พี่น้องชาวจังหวัดขอนแก่นและมหาสารคามจะใช้น้ำจากเขื่อนอุบลรัตน์ ปีนี้มีปริมาณน้ำเหลือเพียง ๖๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งถือว่าเพียงพอที่จะใช้ภายในจังหวัดขอนแก่น ส่วนพี่น้องราษฎรที่อยู่บริเวณเหนือเขื่อนนั้นก็ต้องดูแลให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ปัญหาเรื่องน้ำนั้นนับวันคงจะมีปัญหาการขาดแคลนมากขึ้นเนื่องจากจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงต้องอาศัยนักวิชาการช่วยคิดว่าจะทำอย่างไรให้มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นหรือมีวิธีการใดที่จะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำด้วย

นายชัยรัตน์ หินทอง (หัวหน้าสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น) กล่าวถึงนโยบายของท่านนายกรัฐมนตรีที่กำหนดให้ในปัจจุบันมีผู้ว่า CEO ซึ่งจะต้องมีบทบาทที่สำคัญในด้านการเป็นผู้นำ ผู้ประสานงาน ผู้สนับสนุนในด้านต่าง ๆ ของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดองค์รวมและยั่งยืน เพื่อของบประมาณจากส่วนกลางต่อไป การมาร่วมเป็นวิทยากรในวันนี้เนื่องจากได้รับมอบหมายจากท่านผู้ว่าและท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัด เนื่องจากท่านติดราชการสำคัญต้องเป็นประธานในพิธีเปิดวันแรงงานแห่งชาติ จึงเดินทางมาเป็นวิทยากรไม่ได้ ดังนั้น ในวันนี้จึงมารับทราบปัญหาของพี่น้องประชาชน เพื่อหาแนวทางและมาตรการในการแก้ไขและให้การช่วยเหลือต่อไป

นายวิรัตน์ ชาวอุปถัมภ์ (รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ) กล่าวถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของกรมทรัพยากรน้ำ ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังที่มีการปฏิรูประบบราชการ โดยกรมทรัพยากรน้ำนี้เป็นหน่วยงานที่นำภารกิจและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานราชการในอดีตมารวมไว้ได้แก่ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมอนามัย กรมโยธาธิการ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน และกรมพัฒนาที่ดิน

ในปัจจุบันนี้จะเห็นได้ว่าพี่น้องประชาชนในจังหวัดขอนแก่นค่อนข้างโชคดีกว่าในจังหวัดอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่โดยรอบของกลุ่มน้ำชี การจัดทำแผนหลักหรือแผนพัฒนาแหล่งน้ำนั้น กรมทรัพยากรน้ำจะเข้ามาดูแลให้ นอกจากนี้ในขณะนี้ก็มีคณะกรรมการลุ่มน้ำแล้ว โดยประกอบด้วยคณะกรรมการลุ่มน้ำระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ โดยในการจัดทำแผนพัฒนาลุ่มน้ำหลักหรือแผนร่วนนั้น กรมทรัพยากรน้ำก็ได้รวบรวมปัญหาและความต้องการของพี่น้องประชาชนในบางเรื่อง เพื่อให้สถาบันการศึกษาเป็นผู้ทำการวิจัยด้วย ดังนั้นหากพี่น้องประชาชนที่มาร่วมสัมมนาในวันนี้มีปัญหาและความต้องการในเรื่องน้ำ ก็สามารถไปติดต่อได้ที่ทรัพยากรน้ำภาคหรือทรัพยากรน้ำจังหวัด

นางสาวอาระยา นันทโพธิ์เดช (ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐) กล่าวถึงบทบาทภารกิจของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ๑๐ ว่า หน่วยงานนี้ไม่ได้ดำเนินการเฉพาะแต่เรื่องน้ำเสียเพียงอย่างเดียว ในเรื่องของน้ำตึกก็ดำเนินการให้ด้วย และจุดใดสามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาให้ได้ก็จะเร่งเข้าไปดำเนินการแก้ไขให้ แต่ถ้าแก้ไขไม่ได้ก็จะเร่งประสานงานให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าไปช่วยเหลือที่ผ่านมาจากสำนักงานสิ่งแวดล้อมได้ไปเก็บตัวอย่างน้ำในพื้นที่บางแห่งและพบว่ามีคุณภาพต่ำมาก เช่น บริเวณโรงงานน้ำตาล เป็นต้น ดังนั้นจึงขอความร่วมมือพี่น้องประชาชนช่วยกันดูแลรักษาในเรื่องน้ำด้วย หากพบว่าจุดใดก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสภาพน้ำที่มีคุณภาพต่ำขอให้รีบแจ้งไปยังนายอำเภอหรือที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ๑๐ ก็ได้ นอกจากนี้ภารกิจและบทบาทของสำนักงานที่ผ่านมาก็เคยประสานงานกับมหาวิทยาลัยขอนแก่นเพื่อขอให้ช่วยศึกษาในเรื่องอุทกภัยและภัยแล้งด้วย ซึ่งพบว่าบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาอุทกภัยค่อนข้างมากคือบริเวณพื้นที่ที่อยู่บริเวณลุ่มน้ำเซิน ส่วนพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้งค่อนข้างมากได้แก่บริเวณอำเภอนองเรือตอนล่าง และบางพื้นที่ของอำเภอบ้านฝาง

นายกมล เปี่ยมไพศาล (ผู้อำนวยการสำนักชลประทานที่ ๖) กล่าวถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำว่า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มของจำนวนประชากร ในขณะนี้กรมชลประทานก็พยายามจะดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้พี่น้องประชาชนได้ใช้น้ำอย่างทั่วถึงแต่ก็ต้องใช้เวลาพอสมควรทั้งนี้เพราะในปัจจุบันกรมชลประทานมีบทบาทน้อยลงกว่าเดิม อีกทั้งปัญหาเรื่องเกี่ยวกับน้ำนั้น ต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยด้วย จึงต้องใช้เวลาในการคิดคำนวณ นอกจากนั้นงบประมาณที่จะนำมาใช้ดำเนินการก็มีไม่เพียงพอ เพราะแต่ละพื้นที่ล้วนแต่มีความต้องการให้เข้าไปดำเนินการ ในพื้นที่บางแห่งก็ได้มีการออกแบบก่อสร้างแหล่งน้ำแล้ว บางแห่งก็อยู่ในระหว่างดำเนินการออกแบบ และบางแห่งก็อยู่ในระหว่างทำการสำรวจ โครงการในบางพื้นที่ก็ได้บรรจุอยู่ในแผนการของงบประมาณประจำปี ๒๕๔๘ แล้วแต่ในบางโครงการก็ยังไม่ได้รับบรรจุอยู่ในแผนเพื่อของงบประมาณดำเนินการ ดังนั้นในเรื่องการแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวกับน้ำนั้น จะให้รัฐคิดและดำเนินการฝ่ายเดียวไม่ได้ พี่น้องประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ต้องช่วยกันคิดด้วยเพราะเมื่อก่อสร้างเสร็จแล้วจะได้ถูกใจพี่น้องประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ เนื่องจากสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ที่ผ่านมารัฐกับพี่น้องประชาชนขาดการประสานงานกันจึงทำให้เกิดปัญหาค่อนข้างมาก เช่น เมื่อก่อสร้างเสร็จแล้วพี่น้องประชาชนก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ เป็นต้น ดังนั้น จึงขอให้ช่วยกันคิดช่วยกันทำและร่วมกันรับประโยชน์ด้วย

นายสมคิด สิงห์สงค์ (ตัวแทนภาคประชาชน) กล่าวว่าการบริหารจัดการน้ำในปัจจุบันไม่อยู่ในความพอดีถึงแม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีความแห้งแล้งก็ตามแต่ถ้าฝนตกก็ทำให้ชุ่มชื้นได้ ตนเองเป็นอนุกรรมการลุ่มน้ำชีตอนบน ๑ ใน ๔๔ คน ในสัดส่วนของตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการบริหารจัดการน้ำนั้นต้องพิจารณาแต่ละลุ่มน้ำภายใต้การพัฒนาอย่างบูรณาการ การดำเนินการในรูปของคณะกรรมการลุ่มน้ำนั้นถือว่าจะทำให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ในส่วนของปริมาณน้ำในเขื่อนอุบลรัตน์ ซึ่งอยากให้ทุกฝ่ายช่วยกันคิดว่าจะทำอย่างไรให้น้ำในเขื่อนมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของพี่น้องประชาชนอยู่เสมอ จะทำอย่างไรให้น้ำในเขื่อนมีสภาพเต็มเขื่อนอยู่เสมอ เป็นไปได้หรือไม่ที่จะมีการดำเนินการนำน้ำในแม่น้ำโขงมาเติมในเขื่อนอุบลรัตน์โดยการขุดอุโมงค์ให้น้ำไหลจากแม่น้ำโขงลงสู่เขื่อนอุบลรัตน์ทั้งนี้เพราะพื้นที่ของแม่น้ำโขงในบางพื้นที่อยู่สูงกว่าเขื่อนอุบลรัตน์มากกว่า ๒๐ เมตร แต่อย่างไรก็ตามหากน้ำในเขื่อนมีปริมาณมากแล้วก็ต้องหาวิธีการและมาตรการในการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ในบางแห่งด้วย

นายสุชาย ศรีสุพล (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น) กล่าวว่าคนที่คนทั่วไปชอบพูดว่าภาคอีสานกับความแห้งแล้งอยู่คู่กันมาตลอดนั้น ไม่เป็นความจริง ถ้าหากทุกคนทุกฝ่ายช่วยกันคิดช่วยกันทำก็จะสามารถแก้ไขปัญหาคความแห้งแล้งได้ "ทุ่งกุลาร้องไห้" ที่เคยมีความแห้งแล้งก็ยังสามารถปลูกข้าวได้ราคาสูง ในกรณีของเขื่อนอุบลรัตน์ นั้น มีสถานีสูบน้ำรอบเขื่อนถึง ๕๓ สถานี ที่ผ่านมามีปริมาณน้ำในเขื่อนจะมากหรือน้อยก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ พื้นที่ที่ตนรับผิดชอบนั้นอยู่ติดกับเขื่อนอุบลรัตน์ถึง ๘ ตำบลมีสถานีสูบน้ำจำนวน ๑๑ สถานี แต่สามารถใช้การได้เพียงสถานีเดียว คืออยู่บริเวณบ้านสะอาด ดังนั้นจะทำอย่างไรถึงจะสร้างความเป็นธรรมในการใช้น้ำให้แก่ผู้ที่อยู่รอบเขื่อน โดยเฉพาะในเวลาช่วงข้าวออกรวง ซึ่งเป็นช่วงที่ต้องการน้ำมาก จึงขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายช่วยพิจารณาและหาทางแก้ไขด้วย นอกจากนี้ ปัญหาในเรื่องมลภาวะเช่นขยะมูลฝอย ก็ขอความร่วมมือให้ทุกฝ่ายช่วยกันบริหารจัดการเพื่อประโยชน์แก่พี่น้องประชาชนจังหวัดขอนแก่นต่อไป

รองศาสตราจารย์ สงวน ปัทมธรรมกุล (รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) กล่าวถึงมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าเป็นสถาบันที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องแหล่งน้ำด้วย ทั้งนี้เพราะเพื่อตอบสนองความต้องการและการจัดการเรื่องน้ำของประชาชนชาวอีสาน เช่น ดำเนินการในโครงการน้ำดื่มน้ำใช้ ซึ่งต้องมีการบริหารจัดการอย่างบูรณาการ โดยแบ่งเป็น

- การบูรณาการด้านความคิด ต้องการความมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมใช้และร่วมดูแลรักษา เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน
- การบูรณาการในด้านการบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งคณะอนุกรรมการลุ่มน้ำขึ้น ซึ่งในอนาคตคณะอนุกรรมการลุ่มน้ำนี้จะมีการพัฒนาและมีบทบาทในเรื่องการบริหารจัดการเป็นอย่างมาก ซึ่งมหาวิทยาลัยขอนแก่นก็ยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือในด้านที่เกี่ยวข้องด้วย

รองศาสตราจารย์ วัชรินทร์ กาสลัก (หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) กล่าวว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีการจัดการเรียนการสอนในเรื่องแหล่งน้ำด้วย ที่ผ่านมามีประสบการณ์ในเรื่องการทำโครงการเกี่ยวกับแหล่งน้ำ เช่น โครงการ โขง - ชี - มูล ได้มีโอกาสออกไปหาข้อมูลในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก และเมื่อเร็ว ๆ นี้ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้เชิญให้ไปเป็นที่ปรึกษาในโครงการก่อสร้างฝายในเขตอำเภอกุฉินารายณ์ ดังนั้น ในส่วนของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มีศักยภาพเพียงพอและยินดีที่จะให้บริการพี่น้องประชาชนในจังหวัดขอนแก่นอย่างเต็มที่

คำถามและความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๑. ที่ผ่านมาในอดีตทราบว่าได้เคยมีการเสนอโครงการสูบน้ำจากเขื่อนอุบลรัตน์ไปยังอำเภอต่าง ๆ เพื่อให้ราษฎรได้มีน้ำกินน้ำใช้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะราษฎรที่อยู่บริเวณเหนือเขื่อน ไม่ทราบว่าขณะนี้ยังมีโครงการดังกล่าวอยู่หรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนสำนักชลประทานที่ ๖ ชี้แจงว่าโครงการดังกล่าวนี้เคยมีวิศวกรญี่ปุ่นมาสำรวจแล้ว แต่เรื่องเดิมเป็นของกรมโยธาธิการ เมื่อมีการปฏิรูประบบราชการใหม่แล้วไม่ทราบว่าเรื่องไปอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด แต่อย่างไรก็ตามจะติดตามและประสานงานให้ในโอกาสต่อไป

๒. กรณีปัญหาน้ำเสีย นั้น เกิดจากหลายสาเหตุไม่ได้อยู่ที่แหล่งท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาถึงสาเหตุอื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้ในเรื่องการบริหารจัดการและแบ่งปันน้ำนั้น ราษฎรที่อยู่เหนือเขื่อนก็ควรที่จะได้ใช้น้ำในปริมาณเดียวกันกับราษฎรท้ายเขื่อนด้วย และการจัดสร้างสถานีสูบน้ำก็ควรพิจารณาถึงความเป็นธรรมด้วย

ผู้แทนสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ๑๐ ชี้แจงว่า เรื่องคุณภาพน้ำนั้นมีการสำรวจในหลายพื้นที่ และพบว่าตัวแปรสำคัญที่ทำให้น้ำเสีย นั้น ไม่ได้อยู่ที่แหล่งน้ำบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่ชุมชนต่าง ๆ ด้วย ดังนั้นจึงขอความร่วมมือให้พี่น้องประชาชนช่วยกันรักษาคุณภาพน้ำอย่าให้มีการเน่าเสียด้วย

ผู้แทนสำนักชลประทานภาค ๖ ชี้แจงว่าในเรื่องการจัดการหรือการแบ่งปันปริมาณน้ำนั้น ตอนสร้างเขื่อนไม่ได้มีการทำข้อตกลงกันไว้ว่าราษฎรเหนือเขื่อนและท้ายเขื่อนต้องได้รับปริมาณน้ำเท่าเทียมกัน แต่เมื่อมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นก็มีความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้น ในประเด็นของสถานีสูบน้ำนั้น ในบางพื้นที่เกินขีดความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะเข้าไปบริหารจัดการ ส่วนในเรื่องงบประมาณค่ากระแสไฟฟ้าในการสูบน้ำ เกษตรกรต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองไม่ใช่รัฐเป็นผู้ออกให้ เพราะที่ผ่านมามองการบริหารส่วนตำบลหลายแห่งสัญญาว่าจะเป็นผู้รับผิดชอบค่ากระแสไฟฟ้าเอง แต่พอมีการมอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลไปดูแลและบริหารจัดการแล้วก็ไม่สามารถรับผิดชอบได้ จึงทำให้เกิดปัญหา แต่อย่างไรก็ตามสำนักชลประทานที่ ๖ ก็ยินดีที่จะให้คำปรึกษาในด้านเทคโนโลยีต่อไป

๓. ตำบลกุดกว้างเป็นตำบลที่มีหลายหมู่บ้าน และมีพื้นที่มาก หน่วยราชการที่รับผิดชอบน่าจะให้ความสำคัญในการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ดังนั้นอยากให้กรมชลประทานช่วยเข้าไปดูแลและแก้ไขปัญหาให้ด้วย

ผู้แทนสำนักชลประทานภาค ๖ รับว่าจะเข้าไปตรวจสอบและเร่งแก้ไขปัญหาด้านที่เกี่ยวข้อง และอยู่ในความรับผิดชอบให้ต่อไป

๔. เมื่อมีการสร้างคลองส่งน้ำพื้นที่ในอำเภอหนองเรือแล้ว ปรากฏว่าไม่มีน้ำหรือมีแต่ในบางแห่งก็ไม่สามารถนำน้ำไปใช้ประโยชน์ได้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะให้การช่วยเหลืออย่างไร

ประธานคณะกรรมการ ชี้แจงและตั้งข้อสังเกตว่าการจัดสัมมนาในครั้งนี้ผู้บริหารของจังหวัดต้องให้ความสำคัญและมาร่วมกิจกรรมเพื่อรับทราบปัญหาของพี่น้องประชาชนจังหวัดขอนแก่นด้วย ไม่ใช่มอบหมายให้ส่วนราชการมาร่วมสัมมนาและเป็นวิทยากรแทนในเรื่องคลองส่งน้ำที่ไม่สามารถใช้งานได้ นั้น จะได้ขอความร่วมมือให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรีบไปพิจารณาดำเนินการให้ต่อไป

ผู้อำนวยการโรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชี้แจงเพิ่มเติมว่าน้ำเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก และจากประสบการณ์ที่ผ่านมาสามารถคาดการณ์ได้ว่าในปี ๒๕๕๗ น้ำจะน้อยลง ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำก็จะลดลง เพราะฉะนั้นจึงขอความร่วมมือให้พี่น้องประชาชนช่วยกันประหยัดน้ำด้วย เพราะอาจจะพบกับปัญหาภัยแล้งได้

นายสมศักดิ์ คุณเงิน (รองประธานคณะกรรมการ) สรุปผลการเดินทางมาศึกษาดูงานและจัดสัมมนาของคณะกรรมการว่า การเดินทางมาศึกษาดูงานและจัดสัมมนาดังกล่าว ส่งผลให้พี่น้องประชาชนได้รับประโยชน์ในหลายด้าน กล่าวคือ

(๑) ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งบัดนี้ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการลุ่มน้ำแล้ว

(๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องน้ำจะเร่งแก้ไขปัญหให้กับพี่น้องประชาชน เช่น กรมชลประทานจะดำเนินการก่อสร้างฝายทดน้ำให้ในปี ๒๕๕๘ และปีต่อ ๆ ไป เป็นต้น

(๓) คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะสนับสนุนให้มีการสร้างสถานีประมงน้ำจืดในพื้นที่ตำบลบ้านผือ และสร้างสวนสัตว์เปิดในพื้นที่อำเภอบ้านฝางต่อไป

(๔) จังหวัดขอนแก่นจะได้จัดงบประมาณเพื่อให้คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นทำการสำรวจเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งในพื้นที่ ๓ อำเภอโดยทำการสำรวจเป็นเวลา ๖๐ วัน ดังนั้นจึงขอให้ตำบลต่าง ๆ ให้ความร่วมมือในด้านข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

เวลา ๑๒.๒๐ นาฬิกา

- รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

- นายสมศักดิ์ คุณเงิน (รองประธานคณะกรรมการ)
ได้กล่าวปิดประชุม พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การสัมมนาครั้งนี้ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่านจะได้รับความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น ตลอดจนได้รับความรู้เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ กรมทรัพยากรน้ำ กรมชลประทาน โรงไฟฟ้าพลังน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐ รวมทั้งหน่วยงานของทางจังหวัดมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนในภาพรวมต่อไป

ในส่วนของรายละเอียดที่ท่านวิทยากรได้อภิปรายรวมทั้งข้อคิดเห็นที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เสนอในวันนั้นนั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง คณะกรรมการ และตัวของกระผมซึ่งได้รับเกียรติให้เป็นรองประธานคณะกรรมการด้วย จะได้นำไปประมวลร่วมกับข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจรในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งจะจัดขึ้นในเวลาอันใกล้แล้วนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาลเพื่อพิจารณาดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ สังคม และพี่น้องประชาชนในทุกภูมิภาคให้เร็วที่สุด

สุดท้ายนี้ ขอให้ทุกท่านจงประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ และที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งนำสิ่งที่ได้รับจากการสัมมนาครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ตลอดจนอยากให้ผู้นำท้องถิ่น และพี่น้องประชาชนที่มาร่วมสัมมนาร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจกับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ตลอดไป ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมสัมมนา ณ ที่นี้มีความสุข ความเจริญ ก้าวหน้าในหน้าที่ราชการและกิจการส่วนตัว ประสงค์สิ่งใดในทางที่ชอบที่ควรแล้ว ขอให้สัมฤทธิ์ผลสมความปรารถนาทุกประการ ขอปิดการสัมมนาเรื่อง “การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น”

คำกล่าวปิดการสัมมนาสัญจร
เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น
ของ นายสมศักดิ์ คุณเงิน รองประธานคณะกรรมการ
การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร
วันเสาร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗
ณ หอประชุมบ้านหนองไฮ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

ท่านผู้มีเกียรติและผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน

การสัมมนาครั้งนี้ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว คณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่านจะได้รับความรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น ตลอดจนได้รับความรู้เกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ กรมทรัพยากรน้ำ กรมชลประทาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕ รวมทั้งหน่วยงานของทางจังหวัดมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนในภาพรวมต่อไป

ในส่วนของรายละเอียดที่ท่านวิทยากรได้อภิปรายรวมทั้งข้อคิดเห็นที่ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เสนอในวันนี้นั้น ถือว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง คณะกรรมการและตัวของกระผมซึ่งได้รับเกียรติให้เป็นรองประธานคณะกรรมการด้วย จะได้นำไปประมวลร่วมกับข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมสัมมนาสัญจรในจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งจะจัดขึ้นในเวลาอันใกล้นี้ แล้วนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาลเพื่อพิจารณาดำเนินการให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ สังคม และพี่น้องประชาชนในทุกภูมิภาคให้เร็วที่สุด

สุดท้ายนี้ กระผมขอให้ทุกท่านจงประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ และที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา รวมทั้งนำสิ่งที่ได้รับจากการสัมมนาครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ตลอดจนอยากให้ผู้นำท้องถิ่น และพี่น้องประชาชนที่มาร่วมสัมมนาร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจกันกับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชนในจังหวัดขอนแก่นตลอดไป ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมสัมมนา ณ ที่นี้มีความสุข ความเจริญ ก้าวหน้าในหน้าที่ราชการและกิจการส่วนตัว ประสงค์สิ่งใดในทางที่ชอบที่ควรแล้ว ขอให้สัมฤทธิ์ผลสมความปรารถนาทุกประการ กระผมขอปิดการสัมมนาเรื่อง "การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น"

ขอขอบคุณ

ประมวลภาพการจัดสัมมนาสัญจร

เรื่อง

“การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในจังหวัดขอนแก่น”

วันเสาร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ณ หอประชุมเอนกประสงค์ชุมชนบ้านหนองไธ

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

นายชัย ชิดชอบ
ประธานคณะกรรมการการแพทย์การธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กล่าวเปิดการสัมมนา

นายชัย ชิดชอบ
ประธานคณะกรรมการการแพทย์การธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปาฐกถาพิเศษเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ผู้เข้าร่วมสัมมนาซักถามประเด็นปัญหา

ผู้เข้าร่วมสัมมนาแสดงความคิดเห็น

คณะผู้จัดทำสรุปผลการจัดสัมมนาสัญจร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗

๑. นางสาวพรพิศ เพชรเจริญ	ผู้ควบคุมและดูแลการผลิต
๒. นายกฤษณะ จ้วงสินธุ์	ผู้สรุปผลการสัมมนาและจัดพิมพ์
๓. นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช	ผู้จัดทำโครงการสัมมนา
๔. นางสาวพิมพ์อรภา พันธุ์ลี	ผู้จัดทำโครงการสัมมนา
๕. นางสาวพรรณศิริ ศิริพันธุ์	ผู้พิมพ์และจัดรูปเล่ม
๖. นางสาวน้ำฝน ศรีบาง	ผู้พิมพ์

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

